

Rajaturvallisuusunioni ry

3/2019

RAJAVIESTI

Gränssäkerhetsunionen rf

www.rtu.fi

Seniorit Karjalassa

Turun lentoliikenne paisuu

Tulkintakiiostat ratkaistaan keskusneuvotteluissa

TÄYDELLISTÄ SUORITUSKYKYÄ

Volvo Penta D8 uutuus

Uudessa Volvo Penta D8 moottorissa yhdistyy loistava suorituskyyky, alhaiset päästöt, pieni polttoaineenkulutus ja melu. D8 tarjoaa erinomaisen teho-painosuhteen veneisiin joissa tarvitaan hyvää kiihtyvyyttä ja suuria nopeuksia.

D8 moottori on saatavana kahtena eri versiona. **Sisämoottori** kolmessa eri teholuokassa – 450, 510 ja 550 hv – sekä **Volvo Penta IPS**, jonka uusi vankka hallintalaite on suunniteltu toimimaan saumattomasti yhteen integroidun hallintajärjestelmän kanssa.

www.volvopenta.com

VOLVO PENTA D8

**VOLVO
PENTA**

RAJAVIESTI

GRÄNSSÄKERHETSUNIONEN RF

MEDLEMSTIDNING

WWW.RTU.FI

WWW.RAJAVIESTI.FI

PÄÄTOIMITTAJA / HUVUD-
REDAKTÖR

Erkki Hirvonsalo
Seulankatu 4
94100 KEMI
erkki.hirvonsalo@rtu.fi
p. 040 752 1389

TOIMITUS / REDAKTIONEN

Olli Ranua
rajaviesti@rtu.fi
p. 0400 830 040

RUOTSIKSI / ÖVERSÄTTNING

Bertil Nygård

PAINO / TRYCK

Grano Oy 2019

ILMOITUSASIAT / ANNONSER

(Laskuja koskevat tiedustelut)
Print Screen Oy
p. 040 448 1274
ilmoitukset@rtu.fi

LEVIKKI / SPRIDNING

Lehti toimitetaan jäsenetuna kaikille unionin jäsenille ja mm. Rajavartiolaitoksen kaikkiin toimipisteisiin, liittojen sidosryhmille, ilmoittajille ja kansanedustajille. Tidningen distribueras till alla medlemmar, Gränsbevakningsväsendets enheter, intressegrupper, annonsörer och riksdagsledamöter.

RAJAVIESTI NRO 4/2019

Artikkelien oltava toimituksessa viimeistään 29.11.2019.

Redaktionens bör handa artiklarna senast 29.11.2019.

KANNEN KUVA / PÄRMBILDEN

Olli Ranua

ISSN-L 1236-0104

ISSN 1236-0104 (Painettu / Tryckt)

ISSN 2242-3737 (Verkkolehti / Nättidning)

Lehdessä julkaistut tekstit ovat kirjoittajien omia mielipiteitä ja näkemyksiä, eivätkä välttämättä edusta Rajaturvallisuusunionin virallista kantaa.

PÄÄKIRJOITUS

Erkki Hirvonsalo

Arvoisat lukijat!

Taas on aika valmistautua tuleviin Rajavartiolaitoksen tarkentavan virkaehtosopimuksen sopimusneuvotteluihin. Ennen kuin varsinaisen neuvottelupöydän ympärille istutaan, työnantajan ja pääsopijajärjestöjen kanssa käydään ennakkoneuvotteluita, joiden aikana osapuolet valmistautuvat ja keskustelevat siitä, mistä varsinaisessa pöydässä ylipäättään on tarkoitus sopia. Yksi ennakkoon läpi käytyä asioista on virastokohtainen järjestelyvaraerä. Viime neuvottelukierroksella neuvotteluissa oli mukana pitkää aikaa virastokohtainen järjestelyvaraerä, jonka avulla saimme yhdessä työnantajan kanssa korjattua useita vuosien varrella kerääntyneitä epäkohtia. Valitettavasti tuo sopimusvarallisuus loppui kesken, ja ehdimme päästä vasta alkuun palkkauksen ja tarkentavan virkaehtosopimuksen epäkohtien korjaamisessa. Olisi ensiarvoisen tärkeää saada myös tulevalle neuvottelukierrokselle virastokohtainen järjestelyvaraerä, muutoin järjestelmässä olevia epäkohtia ei voida korjata. Rajaturvallisuusunionin yksi tavoite on neuvotella niin sanotussa sopimuksettomassa tilassa yhtä aikaa valtion yleisen työ- ja virkaehtosopimusneuvotteluiden kanssa. Mielestäni edellä oleva tavoite on tahtokysymys, sillä ennenkin on pystytty käymään rinnakkaisia sopimusneuvotteluja.

Vientiala on jo aloittanut oman neuvottelukierroksensa. Joidenkin mielestä vientialojen palkankorotukset määrittelevät myös muiden alojen tulevat palkankorotukset. Tällainen puhe on työnantajapuolen sumutusta ja rusinoiden noukkimista pullasta: ensin työnantajat laulavat kuorossa, etteivät halua palata keskitettyjen sopimusten piiriin, mutta kuitenkin ovat saman virren lopussa auliisti jakamassa palkankorotusvarallisuuden keskitetysti kaikille saman suuruisena. Tämä on mielestäni aivan absurdia!

Osa julkisten palveluiden tuotannon piirissä olevista aloista on alkanut kärsiä työvoimapulasta. Työvoimapulalan jäljet johtavat syltityhteäseen, joka kaikessa yksinkertaisuudessaan on se, että joidenkin alojen palkat ovat yksinkertaisesti niin pieniä, ettei alan töihin halua kukaan. Viimeistään nyt näiden alojen palkkauksen parantamiseksi tulisi tehdä korjausliikkeitä.

Julkisuudessa on väläytelty useilla aloilla niin sanottujen kiky-tuntien poistamista.

Kiky-tunnit olivat Sipilän hallituksen keino parantaa Suomen kilpailukykyä. Kiky-sopimus lisäsi lähes kaikkien alojen työntekijöiden vuosittaista työaikaa noin 24 tuntia ilman korvausta tai kompensatiota. Joillakin aloilla kiky-tuntien poistamiselle työnantajapuoli on jo ilmoittanut hinnan. Nähtäväksi jää onnistuvatko neuvottelijat kiky-tuntien poistamisessa ja mikä on hinta sille.

Liian paljoa ei voi korostaa kuinka tärkeää neuvotteluissa on huolehtia siitä, että julkista sektoria vuosina 2017-2019 kurittanut lomarahaleikkaus loppuu; ettei leikkaus muutu samalaiseksi kahleeksi kuin vuonna 1958 säädetty tragikoominen "vuoden mittainen väliaikainen autovero". Tuolle väliaikaisuudelle ei näy loppua horisontissa. Päivänselvänä pidän myös sitä, ettei lomarahaleikkausten lopettaminen saa olla neuvotteluissa työnantajan keppihevosenä sille, että palkankorotuksia ei voisi tehdä, koska lomarahaleikkaus lisää palkkausmenoja tai että se olisi osa saatavaa palkankorotusta.

Rajavartiolaitoksen päällikkö Ilkka Laitinen on joutunut jäämään sairaseläkkeelle vakavan sairauden takia. Laitinen toimi Frontexin ensimmäisenä pääjohtajana yhdeksän vuoden ajan, ja hän vei Eurooppaan suomalaisen rajavartiolaitointimallin. Toimiessaan Rajavartiolaitoksen apulaispäällikkönä vuosina 2015-2018, hän johti hankalat talouden sopeuttamisohjelmat. Ilkan työpanos Rajavartiolaitoksen hyväksi on ollut merkittävä. Voimia Ilkalle sairauden kanssa!

Rajaturvallisuusunionin lomakohteiden päällekkäiset varaukset marras-huhtikuulle on arvottu, onnittelut arvonnassa pärjänneille! Nautikaa ajastanne kohteissa. Arvotun kauden vapaina olevia aikoja voi nyt varata. Ne jaetaan "nopein käsi voittaa" -periaatteella. Lomakohteiden seuraava hakuaika touko-lokakuulle on alkanut, ja jatkuu vielä helmikuun loppuun saakka. Tämän jälkeen päällekkäiset varaukset arvotaan.

Mukavaa syksyä kaikille lukijoille.

Erkki Hirvonsalo

VIRKAVAPAUDEN PALKALLISUUDEN **TULKINTAKIISTA** RATKAISTIIN KESKUSNEUVOTTELUSSA

TYÖNANTAJALLA ON TULKINTAOIKEUS, ELI OIKEUS TULKITA SOPIMUKSIA HALUAMALLAAN TAVALLA. LUOTTAMUSMIESTEN YHTENÄ TEHTÄVÄNÄ ON SITTEN VALVOA, ETTÄ SOPIMUKSIA NOUDATETAAN. LUOTTAMUSMIEHET JA LIITOT EIVÄT VOI TULKITA SOPIMUSTA, VAAN SOPIMUKSIA TULEE NOUDATTAA SELLAISINA, KUN NE ON KIRJOITETTU.

TEKSTI PLM **JOUNI KURTILA**

Sopimuksia on vaikea kirjoittaa niin aukottomiksi, ettei niihin jää tulkinnan mahdollisuutta. Yleensä sopimuspykälän ympärille muodostuu erilaisia käytänteitä, joista muodostuu ajan kuluessa vakiintunut käytäntö. Kun työnantaja-puoli muuttaa yksipuolisesti ilman neuvotteluja jonkin pykälän soveltamista aiemmasta vakiintuneesta käytännöstä poikkeavaksi ollaan yleensä tilanteessa, joka vaatii neuvonpitomenettelyn aloittamisen. Eli kun työnantajapuolella on tulkintaoikeus, on henkilöstöjärjestöllä (liitolla) oikeus vaatia asiasta neuvonpitomenettelyä.

PALKALLINEN VIRKAVAPAA VAIN URHEILIJALLE?

Valtion yleisen virka- ja työehtosopimuksen 40§:n mukaan Olympia-, maailmanmestaruus- ja Euroopan mestaruuskilpailujen urheilujoukkueeseen

virallisesti valituille virkamiehelle tai työntekijälle, jolle on myönnetty virkavapautta tai työstä vapautusta mainittuihin kilpailuihin osallistumista varten, maksetaan virkavapauden ajalta palkka (enintään 30 päivältä kalenterivuodessa). Rajavartiolaitos muutti tulkintaa asiasta Valtionvarainministeriön ohjeen mukaisesti niin, että palkallinen virkavapaus voitaisiin myöntää vain urheilijalle tai kilpailuihin nimetyille valmentajalle. Tämä rajaus on ongelmallinen, koska esimerkiksi Olympialaisiin ei virallisesti joukkueeseen voi valita valmentajia tai huoltajia, vaan virallinen joukkue muodostuu urheilijoista ja muusta joukkueesta. Koska työnantajan tulkinta oli selvästi rajatumpi kuin ennen ja mahdollisuutta erillisen valmentaja statuksen saamiseen ei ollut, katsottiin työnantajan tulkinta vääräksi tai ainakin liian rajoitetuksi siitä mitä aikaisemmin oli asiasta sovittu. Samaan aikaan Tullissa oli käynnissä erimielisyys samasta valtion yleisen virka- ja työehtosopimuksen pykälästä, mutta koskien sitä, koskettaako pykälä ainoastaan yleisen sarjan

kilpailijoita. Koska erimielisyys koskee yleisen virkaehtosopimuksen tulkintaa, eikä Rajavartiolaitoksessa päästy neuvotteluissa ratkaisuun välittömässä- eikä paikallisneuvotteluissa, meni asia ratkaistavaksi keskusneuvotteluun. Keskusneuvottelu käydään Valtionvarainministeriön ja pääsopijajärjestön välillä. Keskusneuvotteluissa käytiin molempien virastojen osalta yhteinen neuvottelu ja neuvotteluissa saavutettiin yksimielinen ratkaisu. Neuvotteluosapuolet sopivat, että neuvottelun kohteena olevaa pykälää tulkitaan jatkossa siten, että sopimuskohdan mukainen virkavapaa voidaan myöntää niin sanotun yleisen sarjan kisoihin osallistuvalla joukkueen jäsenelle. Eli kohta laajennettiin takaisin koskemaan kaikkia virallisesti joukkueeseen valittuja. Lisäksi mukaan otettiin paraolympilaiset. Pykälän tarkennus oli se, että virkavapaus koskee ainoastaan aikuisten arvokisoja, ei esimerkiksi veteraanien, nuorten tai muiden vastaavien henkilöryhmien rajoitettuja kilpailuja.

TOLKNINGSTVISTEN OM AVLÖNAD TJÄNSTELEDIGHET FICK EN LÖSNING I CENTRALFÖRHANDLINGARNA

ARBETSGIVAREN HAR TOLKNINGSRÄTT, DVS RÄTT ATT TOLKA AVTAL PÅ SITT EGEN SÄTT. EN AV FÖRTROENDEMÄNNENS UPPGIFT ÄR ATT ÖVERVAKA ATT AVTALEN FÖLJS. FÖRTROENDEMÄNNEN OCH FÖRBUNDEN KAN INTE TOLKA AVTALEN, UTAN BÖR FÖLJA DEM PRECIS PÅ DET SÄTTET SOM AVTALEN ÄR SKRIVNA.

TEXT **JOUNI KURTILA**

Avtal är svåra att skriva så fullständiga att det inte skulle finnas möjlighet till tolkning. Vanligtvis bildas det olika tillämpningar runt avtalspunkter och med tiden blir det praxis. Då arbetsgivaren enväldigt utan

förhandligar ändrar tillämpningen av någon punkt från tidigare vedertagen praxis hamnar man ofta i en situation som kräver att man startar en förhandling om saken. Där arbetsgivaren har tolkningsrätt har personalorganisationerna (förbunden) rätt att kräva förhandlingar i ärendet.

Enligt statens allmänna tjänste- och arbetsvillkorsavtal 40§ får tjänstemän, vilka officiellt blivit

invalda i laget, lön för beviljade tjänsteledigheter och befrielse från arbete för att delta i olympiader, världsmästerskaps- och Europamästerskapstävlingar (max 30 dagar per kalenderår). Gränsbevakningsväsendet ändrade sin tolkning i saken enligt Finansministeriets anvisning så att avlönad tjänsteledighet kan endast beviljas åt atleten eller den utnämnda tränaren i tävlingen. Den här

Det är dags att förbereda sig för Gränsbevakningsväsendets specificerande tjänstevillkorsavtals kommande förhandlingarna. Före man sätter sig ner vid förhandlingsbordet håller man förhandförhandlingar mellan huvudförhandlingsorganisationerna och arbetsgivarparten. Där förbereder man och diskuterar om vad man över huvudtaget kommer att förhandla om under de egentliga förhandlingarna. En av de saker som på förhand godkännts är den ämbetspecifika förhandlingspotten. Under föregående förhandlingsomgång fanns det en ämbetspecifik förhandlingspott med vilken vi tillsammans med arbetsgivaren fick korrigerat många oegentligheter som uppkommit under årens lopp. Tyvärr tog den förhandlingsmånen slut på hälft och vi hann bara börja med korrigering i avlöningen och tjänstevillkorsavtalets oegentligheter. Det borde prioriteras att även i kommande förhandlingar skulle finnas en ämbetspecifik förhandlingspott, för att korrigeringarna av oegentligheter inte ska utebli. Gränssäkerhetsunionens ena målsättning är att förhandla i så kallat förhandlingslöst läge i statens arbets- och tjänstevillkorsförhandlingar samtidigt. Enligt min åsikt är föregående målsättning en fråga om vilja därför att man har även tidigare kunnat föra parallella förhandlingar.

Exportsektorn har redan påbörjat sin egen förhandlingsomgång. Endel anser att exportbranschens bestämmer även övriga sektors kommande löneförhöjningar. Sådant prat är arbetsgivarssidans påhitt och är att plocka russin ur kakan: först sjunger arbetsgivarna i kör att de inte vill återgå till allmänbindande avtal men avslutar versen med att löneförhöjningspotten delas lika åt alla. Dethär är absurt enligt mig!

En del av de sektorer som producerar de offentliga tjänsterna har redan börjat lida av arbetskraftsbrist. Arbetskraftsproblemen leder en i sin enkelhet in på spåren att det finns sektorer med så låga löner att ingen vill arbeta inom dessa branscher. Nu är det hög tid att göra korrigeringar i dessa branschers lönenivåer..

I offentligheten har man skyltat med slopandet av de s.k. kiky-timmarna. Kiky-timmarna var Sipiläs regerings sätt att förbättra Finlands konkurenskraft. Kiky-avtalet utökande nästan alla branschers arbetstagares årliga arbetstid med ca 24 timmar utan lön eller kompensation. Inom endel branscher har arbetsgivarparten redan meddelat priset för slopande av kiky-timmarna. Det återstår att se om förhandlingarna lyckas med att slopa kiky-timmarna och till vilket pris.

Man kan inte tillräckligt betona vikten av att nedskärningen av offentlig sektorns semesterpenningen under åren 2017-2019 avslutas; för att den inte ska förbli en likadan börda som år 1958 lagstadgade tragikomiska ”en tillfällig ettårig bils katt”. Slutet av den här tillfälligheten syns inte ens i horisonten. En annan självklarhet är att slopandet av semesterpenningsnedskärningen inte får bli en käpphäst i form av att slopande ökar löneutgifterna eller att de skulle va en del av kommande löneförhöjning.

Gränsbevakningsväsendets chef Ilkka Laitinen har blivit sjukpensionär pga en allvarlig sjukdom. Laitinen verkade som Frontex första generaldirektör under nio års tid och han exporterade den finska gränsbevakningsmodellen till Europa. Under åren 2015-2018 fungerade han som Gränsbevakningsväsendets vice chef och genomförde svåra ekonomiska anpassningsprogram. Ilkas arbetsinsats har varit betydelsefull för Gränsbevakningsväsendet. Jag önskar all styrka åt Ilkka!

Gränssäkerhetsunionens semesterstugor dubbelbokningar för tiden november-april har lottats ut och jag vill gratulera de som vunnit i lottdragningen. Njut av er tid i stugorna. De lediga veckorna för samma tid är nu öppna för reservationer. De delas ut enligt ”först-till-kvarnen”-principen. Semestertugornas bokning för tiden maj-oktober har börjat och fortsätter fram till slutet av februari. Efter det lottas dubbelbokade veckor ut igen.

Jag önskar alla läsare en trevlig höst.

begränsningen är problematisk därför att t.ex i olympiska spelen kan inte officiellt väljas tränare utan laget består av atleter och övriga lagmedlemmar. Eftersom arbetsgivarpartens tolkning är helt

klart mer begränsad än tidigare och möjligheten att få särskild ”tränare” status inte finns, ansågs arbetsgivarpartens tolkning felaktig eller åtminstone alltför begränsad i förhållande till vad som tidigare

varit avtalat. Samtidigt pågick inom Tullen en tvist om samma paragraf i statens tjänste- och arbetsvillkorsavtal, men den berörde huruvida paragrafen endast gäller för tävlande i allmänna serien. Ärendet fördes vidare till centralförhandlingsnivå för en lösning, eftersom tvisten gäller tolkningen av allmänna tjänstevillkorsavtalet och man inte kunde hitta en överenskommelse i de omedelbara och lokala förhandlingarna inom Gränsbevakningsväsendet. Centralförhandlingarna hålls mellan Finansministeriet och huvudavtalsorganisationen. I centralförhandlingarna höll man en gemensam förhandling som gällde båda ämbetsverken och man kom fram till en enhällig lösning. Förhandlingsparterna kom överens om att paragrafen i fortsättningen ska tolkas på det sättet att tjänsteledigheten kan beviljas till de s.k. allmänna seriens tävlingar för lagets deltagande medlemmar. Mao. utöka man paragrafens omfattning så att den gäller för samtliga offentlig invalda i laget. Dessutom tog man med paraolympiaden. Paragrafens specificerades att tjänsteledigheten endast gäller fullvuxnas tävlingar, inte t.ex veteraners, ungas eller motsvarande persongrupper begränsade tävlingar.

VIRKAMIESLAKI OSA 2

RAJAVIESTILEHDEN TÄSSÄ NUMEROSSA KÄSITELLÄÄN VIRKAMIESLAIN VIRKASUHTEESEEN SÄÄTÄMIÄ KESKEISIÄ KOHTIA. KUN KYSE ON ESIMERKIKSI VIRKAMIEHELLE ANNETTAVASTA VAROITUKSESTA TAI VIRANTOIMITUKSESTA PIDÄTTÄMISESTÄ, VIRKAMIESLAKI SÄÄTÄÄ OSAPUOLTEN OIKEUKSIA JA VELVOLLISUUKSIA. NÄISSÄ TAPAUKSISSA JÄSENEEN ON SYYTÄ OLLA YHTEYDESSÄ LUOTTAMUSMIEHEEN, JONKA TULEE VARMISTAA OSAPUOLTEN SÄÄDÖKSIEN- JA SOPIMUKSIEN MUKAINEN TOIMINTA SEKÄ HUOLEHTIA JÄSENEEN TIETOISUUDESTA KÄYTETTÄVISSÄ OLEVISTA OIKEUSSUOJAKEINOISTA JA OIKEUSAVUSTA.

TEKSTI JARNE VARONEN

VIRKAVAPAAUS
Virkamies saa virkamieslain 23§:n mukaan keskeyttää työnteon jos viranomaisen hakemuksella myöntää virkavapautta tai virkamies on suoraan lain nojalla virkavapaana. Virkavapaus voidaan myöntää myös hakemuksetta, jos virkamies ei ole voinut hakea virkavapautta ennen työnteon keskeyttämistä tai jos keskeyttämisen syystä on muutoin saatu riittävä selvitys. Säännöksen osalta on merkityksellistä virkavapauden hakemisvelvoite tai pakottavissa tilanteissa riittävän selvityksen antaminen.

Haettaessa virkavapautta sairauten perusteella on virkamiehen virkamieslain mukaan todistettava sairautensa sairausvakuutuslain mukaisen päivärahan hakemista varten vahvistetun kaavan mukaisella lääkärintodistuksella, terveyskeskusten terveydenhoitajan antamalla todistuksella taikka viraston osoittaman terveydenhoitajan tai sairaanhoitajan antamalla todistuksella. Jos sairaus kestää enintään kolme vuorokautta, virkamies voi todistaa sairautensa myös muulla virkavapauden myöntävän viranomaisen hyväksymällä luotettavalla tavalla. Jos sairaus kuitenkin kestää yli viisi vuorokautta, on se todistettava edellä tarkoitetulla lääkärintodistuksella (virkamieslaki 23a§). Tämän säännöksen lisäksi RVL:ssä on sisäisesti määrätty, että hallintoyksikön päällikkö voi edellyttää sairauten perusteella annetun 3 vrk:n virkavapauden todistamista lääkärintodistuksella jos näitä poissaoloja on vuoden aikana useita.

HUOMAUTUS, VAROITUS JA IRTISANOMINEN

Virkamiehelle, joka toimii vastoin virkavelvollisuuttaan tai laiminlyö niitä, voidaan antaa kirjallinen varoitus (virkamieslaki 24§). Lainvalmisteluaineistossa (HE 291/1993 vp) todetaan, että kurinpitomenettelyä koskevia säännöksiä ei ehdoteta sisällytettäväksi lakiin. On kuitenkin tarpeen säilyttää mahdollisuus reagoida virkamiehen sellaiseen moitittavaan käyttäytymiseen, joka ei ole ehdotetun 25 tai 26 §:n mukainen irtisanomisperuste. Tämän vuoksi ehdotetaan 24 §:ssä säädettäväksi oikeudesta antaa virkamiehelle näissä tapauksissa kirjallinen varoitus. Varoitus olisi ankarampi

reagointitapa kuin voimassa olevan lain mukainen esimiehen antama huomautus. Myös huomautuksen antaminen olisi edelleen mahdollista, vaikka siitä ei ehdoteta nimenomaista säännöstä.

Virkamieslaki 25§:n mukaan viranomaisen ei saa irtisanoa virkasuhdetta virkamiehestä johtuvasta syystä, ellei tämä syy ole erityisen painava. Tällaisena syynä ei voida pitää ainakaan: 1) virkamiehen sairautta, vikaa tai vammaa, paitsi jos siitä on ollut seurauksena virkamiehen työkyvyn olennainen ja pysyvä heikentyminen ja virkamiehellä on sen perusteella oikeus työkyvyttömyyseläkkeeseen; 2) virkamiehen osallistumista virkamiesyhdistyksen päätöksen perusteella yhdistyksen toimeenpanemaan työtaisteluun; eikä 3) virkamiehen poliittisia, uskonnollisia tai muita mielipiteitä taikka hänen osallistumistaan yhteiskunnalliseen tai yhdistystoimintaan. Sotilasvirkamiesten osalta tulee kuitenkin muistaa heitä koskeva kielto kuulua puoluepoliittiseen yhdistykseen.

Mikä on säännöksen mukainen riittävän painava syy virkamiehen irtisanomiseen? Lainvalmisteluaineistossa (HE 291/1993 vp) todetaan, että irtisanomisperusteista ovat henkilöstä johtuvat syyt kuten kykenemättömyys henkilölle kuuluvien tehtävien hoitamiseen ja säädettyjen velvollisuuksien rikkominen tai laiminlyönti. Valtionhallinnossa hoidetaan kuitenkin hyvin erilaisia tehtäviä, joista suureen osaan liittyy julkisen vallan käyttöä. Erällä virkamiesryhmillä on oikeus puuttua voimakkaasti kansalaisten oikeuksiin. Irtisanomisperusteen olemassa oloa arvioitaessa on otettava huomioon valtion palveluksessa olevien virkamiesten toististaan poikkeaviin tehtäviin kohdistuvat erilaiset vaatimukset. Rajavartiomiehille laki rajavartiolaitoksen hallinnosta säätää tehtäviin ja niiden hoitamiseen kohdistuvia vaatimuksia.

Viranomaisella on oikeus irtisanoa virkamies jos 1) virasto tai se yksikkö, jossa virkamies työskentelee, lakkaa; tai 2) virkamiehen tehtävät tai viraston mahdollisuudet tarjota virkamiehelle tehtäviä suoritettaviksi olennaisesti ja muutoin kuin tilapäisesti vähenevät (virkamieslaki 27§). Kyseisen oikeuden käyttämiseen on viranomaisella kuitenkin lakiin perustuvia lisävelvollisuuksia, kuten muiden tehtävien selvittäminen ja niihin kouluttaminen.

Määräajaksi nimitetyn virkamiehen virkasuhde päättyy ilman irtisanomista, kun määräaika on

kulunut loppuun, jollei virkasuhde irtisanomisen johdosta ole päättynyt sitä ennen.

Virkamiehen irtisanoutuessa noudatetaan yhden kuukauden irtisanomisaikaa. Jos palvelussuhde valtioon on jatkunut enintään vuoden, noudatetaan kuitenkin 14 päivän irtisanomisaikaa ja jos palvelussuhde valtioon on jatkunut yli kymmenen vuotta kahden kuukauden irtisanomisaikaa.

Virkamieslain 35§:n mukaan virkamiehen virkasuhde päättyy ilman irtisanomista tai muuta virkasuhteen päättymistä tarkoittavaa toimenpidettä sen kuukauden päättyessä, jonka aikana virkamies saavuttaa eroamisiän (eläkeikä).

VIRANTOIMITUKSESTA PIDÄTTÄMINEN

Virkamies voidaan pidättää virantoimituksesta:

Rikossyytteen ja sen edellyttämien tutkimusten ajaksi, jos näillä voi olla vaikutusta virkamiehen edellytyksiin hoitaa tehtäväänsä. Jos virkamies kieltäytyy virkamieslain 19 §:ssä (terveydentilaa koskevat tarkastukset) tarkoitetuista tarkastuksista tai tutkimuksista taikka jos hän kieltäytyy antamasta sanotun pykälän mukaisesti terveydentilaansa koskevia tietoja. Jos virkamiehellä on sellainen sairaus, joka haittaa olennaisesti viran hoitoa. Sekä välittömästi irtisanomisen jälkeen, jos irtisanomisen perusteena oleva teko tai laiminlyönti osoittaa virkamiehen siinä määrin soveltumattomaksi tehtäväänsä, ettei virantoimitusta voida jatkaa tai jos virantoimituksen jatkuminen irtisanomisan voi vaarantaa kansalaisen turvallisuuden.

VIRKAMIEHEN MUUTOKSENHAKUOIKEUS

Virkamiehellä on oikeus hakea muutosta annettuun varoitukseen, irtisanomiseen ja virantoimituksesta pidättämiseen virkamieslain 53§:n mukaisesti valittamalla hallinto-oikeuteen. Muutoksenhaku on virkamiehen oikeussuojakeino, jonka oikeusperusteet tulevat perustuslaista saakka. Muutoksenhakutilanteissa luottamusmies auttaa oikeussuojakeinon käyttämisessä ja oikeusavun hakemisessa.

Lähde: Virkamieslaki 750/1994, HE 291/1993 vp

TOIMISTO TIEDOTTAA

POSTITUSLISTA

Pärkein jakelusta johon jäsen voi kuulua on oman jäsenyhdistyksen postituslista, samalla jäsen saa myös RTU:n jäsenet jakelulistan sähköpostit. Listalle liittyminen/ muutokset tehdään RTU:n sivujen kautta omat tiedot osiossa. Yhdistysten yhteystiedot löytyvät www.rtu.fi jäsensivuilta.

Uuden käyttäjätunnuksen ja salasanan voi tarvittaessa pyytää sähköpostilla toimisto@rtu.fi.

LOMATUKI 2020

Lomatukea voivat hakea kaikki työsuhteessa olevat Rajaturvallisuusunionin jäsenet.

Myöntöperusteluna on hakijan taloudellinen asema, hakemuksen perustelut, sekä etusijalla jäsenet, joille tukea ei ole aiemmin myönnetty.

Vuoden 2020 tuet haetaan hakulomakkeilla, jotka pitää olla Rajaturvallisuusunionin toimistolla 31.12.2019 mennessä.

Lomatukihakemuskäytöksi ja ohjeet löytyvät tästä lehdestä ja www.rtu.fi jäsensivuilta.

RTU: N KALENTERI

Etkö halua RTU:n taskukalenteria?

Yhtenä RTU:n jäsenetuna jäsenille on postitettu vuosittain taskukalenteri.

Jäsenistöltä tulleen palautteen perusteella kalenteri palvelee aiempaa pienempää jäsenjoukkoa, joten turhien kalenteritoimitusten välttämiseksi jäsenillä on nyt mahdollisuus perua kalenteri lähettämällä sähköpostia osoitteeseen toimisto@rtu.fi, aihe / otsikko: En halua RTU:n kalenteria tai soittamalla

virka-aikana toimiston numeroon (09) 148 5824.

Ilman erillistä ilmoitusta kalenteri postitetaan entiseen tapaan.

RTU:N KIINTEISTÖT

Mökkien, Pasilan asunnon ja autopaikkojen varauskalenterit, sekä lomaviikkojen arvontojen säännöt löytyvät www.rtu.fi jäsensivuilta.

MUITA TOIMISTOLLE ILMOITETTAVIA ASIOITA

- Työpaikka muuttuu
- Palkattomat ym. vapaat
- Yhteystietojen muutokset
- Eläkkeelle jääminen
- Ero RTU:sta

YHTEYSTIEDOT

Rajaturvallisuusunionin toimisto

Ratamestarinkatu 11

00520 HELSINKI

Puh: +358 (9) 148 5824

Sähköposti: toimisto@rtu.fi

SSL-salattu: toimisto@rtu.fi

Facebookissa: Toimisto Rajaturvallisuusunioni ry

Edunvalvonnan yhteystiedot löytyvät www.rtu.fi jäsensivuilta ja RTU:n kalenterista.

- arbetsplatsen byts/förändras
- oavlönade mm. ledigheter
- förändring av kontaktuppgifterna
- då man blir på pension
- uppsägning av medlemsskap i GSU

KONTAKTUPPGIFTER

Gränssäkerhetsunionens kansli

Banmästargatan 11

00520 HELSINGFORS

Tel: +358(9) 148 5824

E-post: [toimisto\(at\)rtu.fi](mailto:toimisto(at)rtu.fi)

SSL-säkrad: [toimisto\(at\)rtu.fi](mailto:toimisto(at)rtu.fi)

Facebook: Toimisto Rajaturvallisuusunioni ry

Intressebevakningens kontaktuppgifter hittar du på www.rtu.fi medlemssidor och GSU:s kalender.

KANSLIET INFORMERAR

NYHETSRELEV

NDet viktigaste nyhetsbrevet en medlem kan beställa på är det egna lokalförbundets utskickslista och på samma gång får han GSU:s medlemmarnas epostadresser i nyhetsbrevet. Man kan ansluta sig till listan/göra ändringar via GSU:s sidorna "egna uppgifter" sida. Föreningarnas kontaktuppgifter finns på medlemssidorna på www.rtu.fi.

Nya användarnamn och lösenord kan man vid behov begära per e-post [toimisto\(at\)rtu.fi](mailto:toimisto(at)rtu.fi).

SEMESTERSTÖD 2020

Gränssäkerhetsunionens samtliga medlemmar med anställningsförhållande kan ansöka om semesterstöd. Grunderna för beviljande är den ansökandes ekonomiska ställning, ansökans grunder och i första hand prioriteras medlemmar som inte beviljats stöd tidigare.

År 2020 stöd ansöks med ansökningsblanketter som bör vara inskickade och framme vid Gränssäkerhetsunionens kansli senast 31.12.2019.

Semesterstödsblanketten och anvisningar finns

på www.rtu.fi medlemssidor.

GSU:s KALENDER

Vill du inte ha GSU:s fickkalender?

En av GSU:s medlemsförmåner är den årliga fickkalendern.

På basen av respons av medlemmarna är det allt färre som önskar kalendern. För att undvika anskaffningen och utskickande av onödiga kalendrar är det möjligt att backa kalendern genom att meddela på e-post till [toimisto\(at\)rtu.fi](mailto:toimisto(at)rtu.fi), med rubriken: Jag vill inte ha GSU:s kalender eller ringa under tjänstetid till kansliet på nummern 09- 148 58 24.

Utan särskilt meddelande postas kalender på samma sätt som tidigare.

GSU:s BOSTÄDER

Stugorna, lägenheten i Böle och bilplatsernas bokningskalendrar samt reglerna för lottdragningen av semesterveckorna finns på medlemssidorna www.rtu.fi.

ANDRA SAKER MAN BÖR MEDDELA KANSLIET OM:

TURVANA KAIKISSA OLOISSA

RAJAVARTIOLAITOS ON SUOMEN MONIPUOLISIMPIA VIRANOMAISIA, KUN TARKASTELLAAN TEHTÄVÄKENTTÄÄ JA TOIMINTA-ALUEITA, MAALLA, MERELLÄ JA ILMASSA. MEILLÄ ON HENKILÖSTÖÄ YHTEENSÄ LÄHES 3000, SOTILAITA JA SIVIILIHENKILÖSTÖÄ. KAIKKI TEHTÄVÄT OVAT YHTÄ TÄRKEITÄ; OPERATIIVINEN PUOLI EI TOIMI ILMAN TUKI OSAA, ESIMIEHET EIVÄT OPEROI ILMAN OSAAVAA HENKILÖSTÖÄ, HENKILÖSTÖÄ KOULUTETAAN JATKUVASTI AMMATTITAITOISTEN KOULUTTAJIEN TOIMESTA. MITEN TÄLLAISISSÄ ORGANISAATIOSSA ON JÄRJESTETTY TYÖTURVALLISUUSASIAT NIIN, ETTÄ ARJESSA HALLITAAN TYÖTURVALLISUUS- JA TYÖTERVEYSRISKIT? MITEN ENNALTAEHKÄISTÄÄN TYÖTURVALLISUUSLAIN MUKAISESTI TAPATURMIA, TYÖPERÄISIÄ SAIRAUKSIA JA TYÖSTÄ JOHTUVIA SAIRAUSSPOISSAOLOJA.

TEKSTI **SANNA SILVANDER**

KUVAT **VEERA SAVELIUS**

Työturvallisuus on lakisääteistä toimintaa, jolla järjestetään työympäristö työntekijälle turvallisesti ja terveelliseksi sekä fyysisesti että psyykkisesti. Rajavartiolaitoksen työturvallisuudessa noudatetaan työsuojelulainsäädännöksiä, valtion työsuojelun yhteistoimintasopimusta ja Rajavartiolaitoksen työsuojelun yhteistoimintasopimusta, jotka antavat perusteet työturvallisuuden ylläpitämiselle ja suunnitelmalliselle kehittämiselle. Rajavartiolaitoksen työ- ja palvelusturvallisuutta johdetaan linjaorganisaation, operatiivisen kenttätoiminnan ja tilanneorganisaation johtosuhteiden sekä esimiesasemassa olevan henkilön aseman ja toimivallan mukaisesti.

KUKA ON TYÖNTEKIJÄN TURVANA?

Rajavartija Martti tulee aamulla työvuoroon ja ryhtyy valmistautumaan työpäivään. Martti työskentelee rajavartioasemalla, ja tänään työtehtävänä on lähteä moottorikelkalla partioon. On erityinen päivä; Martti pääsee vihdoin kokeilemaan miltä uusi kelkkakypärä käytännössä tuntuu. Kypärään on tullut paljon parannuksia entiseen suojavarusteeseen verrattuna, joten odotukset ovat suuret. Esimies on laittanut sähköpostiviestin aseman henkilöstölle, hän haluaa kuulla henkilöstöltä kokemuksia, miten uusi varuste toimii käytännössä. Partion jälkeen Martti huomaa, että vartiopäällikkö on töissä ja käy kertomassa hänelle havainnoistaan. Kypärä on monessa suhteessa parannus entiseen, mutta pitkän partion aikana Martti huomasi, ettei kuulonsuojaus ole enää integroituna kypärään. Martti kokee, että kelkkaillessa melu on niin kova, että kun päivän partio on ohi, hänen korviaan särkee. Vartiopäällikkö kiittää palautteesta, kirjaa asian ylös ja he sopivat, että alkutoimintapiteenä Martti käyttää joko vanhaa kypärää, tai laittaa kertakäyttöiset korvatulpat.

Työ- ja palvelusturvallisuuden ylläpito ja parantaminen tapahtuu yhteistoiminnalla, jonka edelly-

"Työsuojelu on ennen kaikkea välittämistä. Minulle on tärkeää, että töissä asiat hoidetaan lakien ja asetusten, sekä työnantajan ohjeiden mukaan. Olemme lainvalvonta viranomaisia, ja meidän tulee myös omassa toiminnassa pitää huolta siitä, että toimimme kuten vaadimme muidenkin toimivan. Minulle on tärkeää oikeudenmukaisuus, avoimuus ja rehellisyys. Olen neljä vuotta rajavartiolaitoksen henkilöstön työsuojeluvaltuutettu, ja teen kaikkeni, ettei kukaan koe jäävänsä työssä kohdattavien ongelmien kanssa yksin."

tyksenä on kaikkien sitoutuminen sen ylläpitoon ja parantamiseen.

Vartiopäällikkö koostaa käyttäjiltä saamansa havainnot ja välittää ne vartioston työturvallisuuspäällikölle, työsuojeluvaltuutetulle sekä materiaalihallintoupseerille. Asia käsitellään seuraavassa työsuojelutoimikunnan kokouksessa, jotta tieto varmasti saavuttaa koko vartioston työsuojeluorganisaation. Paikallinen materiaalihallintoupseeri osallistuu kokoukseen asiantuntijana ja saa näin ollen käyttäjiltä suoraan palautetta, sekä kertoo mahdollisista jatkotoimista asian suhteen. Valtakunnallinen työsuojeluvaltuutettu lukee kokouspöytäkirjan ja miettii, onko kyseessä valtakunnallinen asia ja nostaa havainnon myös Rajavartiolaitoksen työsuojelun keskustuimikunnan kokouksen käsiteltäväksi. Keskustuimikunnan pöytäkirjaan kirjattuna asiasta saavat tiedon kaikki muut vartiostot sekä laitoksen esikunta. Työnan-

taja päättää, että kyseiseen kypärään hankitaan erillinen kuulonsuojaus.

Kuulostaako loogiselta ja helpolta? Sitä se onkin; työturvallisuus on tahto kysymys.

KUN TYÖTURVALLISUUDESTA EI HUOLEHDITA

Olen tullut töihin Rajavartiolaitokseen vuonna 1998 jolloin aloitin nuorempana rajavartijana Raja-Joosepin rajavartioasemalla. Veri veti kuitenkin opiskelemaan lisää ja hain historian viimeiselle opistoupseerin peruskurssille, josta valmistuin vuonna 2002 Olenko luonteeltani määrätietois- sen levoton vai mitä, mutta olen näiden vuosien aikana hakeutunut aktiivisesti uusiin tehtäviin ja kouluttanut itseäni lisää. Olen työskennellyt Rajavartiolaitoksen yhdyshenkilönä Keskusrikospoliisissa, hallinnollisesti olin tällöin Suomenlahden

merivartioston kirjoilla ja sain olla osana aktiivista ja ennakkoluulotonta tekemisen meininkiä. Tämän jälkeen siirryin Kaakkois-Suomen rajavartiostoon, jossa työskentelin Vainikkalassa rajatarkastustehtävissä, johtokeskuksessa ja rikostorjuntayksikössä kunnes siirryin vuonna 2017 rikostorjunnan opettajaksi Raja- ja merivartiokoululle. Silloin törmäsin sellaiseen haasteeseen ja myllytykseen, johon en toivo kenenkään ikinä joutuvan. Olen aina ollut liikunnallinen ja terve mutta Raja- ja merivartiokoululla työskennellessäni aloin saamaan aivan ihmeellisiä oireita valtavasta päänsärystä, nivelten jäykistymiseen ja nielun turpoamiseen. Lisäksi kärsin muistatkoksisista; yhtäkkiä kesken lauseen en muistanut ihan tavallista sanaa. Ihmettelin kun kotona ollessa viikonloppuisin ja lomalla olo helpottui ja oireet katosivat. Viimein oli pakko hakeutua työterveyslääkärin vastaanotolle. Tutkimusten jälkeen sain diagnoosin, että olen sairastunut työperäiseen astmaan. Kuntoni oli romahtanut reilussa puolessa vuodessa täysin ja minulle määrättiin astmalääkitys.

Koko tämä kokemus sairastumisineen ja työn, josta pidin todella paljon menettäminen, oli minulle niin pysäyttävä, että kun Rajavartiolaitoksessa haettiin ehdokkaita valtakunnallisen työsuojeluvalluutetun tehtävään loppuvuodesta 2018, päätin olla rohkea ja lähteä ehdokkaaksi. Olin oman sairastumiseni aikana perehtynyt työturvallisuuslainsäädäntöön, Rajavartiolaitoksen ohjeisiin ja työ- ja palvelusturvallisuuden toimintakulttuuriin varsin kattavasti. Meitä oli vaaleissa seitsemän ehdokasta, jokainen varmasti omalla tavallaan pätevä tähän tehtävään. Sain vaaleissa eniten ääniä, ja minut valittiin edustamaan Rajavartiolaitoksen henkilöstöä seuraavaksi neljäksi vuodeksi.

KAIKKIEN ON TUNNETTAVA TYÖSSÄÄN, PALVELUKSESSAAN JA TOIMINTAYMPÄRISTÖSSÄÄN ESIINTYVÄT VAARAT SEKÄ TIEDETTÄVÄ, MITEN NIILTÄ SUOJAUDUTAAN

Kun työntekijä sairastuu tai loukkaantuu töissä, on työturvallisuudessa epäonnistuttu todella pahoin. ”Ei meillä ole tarpeeksi sisäilmasta oireilevia, asia ei ole ongelma eikä vaadi toimenpiteitä”, oli työnantajan edustajan vastaus, kun kysyin mitä työnantaja tekee, ettei kukaan muu sairastu. ”Miten tämä liittyy mitenkään tähän asiaan”, kysyin. Työturvallisuuslaki korostaa, että työnantajan pitää ennalta estää ongelmat. Organisaatiossa on valitettavasti helppo ratkaista asiat niin, että leimataan asian esille tuonut henkilö vaikeaksi, ja jatketaan elämää valheellisessa kuplassa. Viimeisessä työnantajan järjestämässä verkostopalaverissa esimieheni sanoi minulle, että minut siirretään sen takia koululta pois koska ”olet niin hankala”. Muistutin häntä, että minä siirryn sen takia pois, koska en voi oleskella tiloissa, joista

saan vakavia terveydellisiä oireita.

Työturvallisuuslain 8§ mukaan työnantajan on jatkuvasti tarkkailtava työympäristöä, työyhteisön tilaa ja työtapojen turvallisuutta. Tämä tarkoittaa terveissä ja toimivissa työyksiköissä jokapäiväistä vuorovaikutteista keskustelua esimiesten ja alaista välillä, kuten kuvitteellisen rajavartija Martin asemalta kertomani esimerkki osoittaa. Työntekijät ovat parhaita asiantuntijoita siitä mitä työnteko on ja heitä pitää kuunnella. Jokainen vastaa omasta työkyvystään, omasta ja muiden turvallisuudesta sekä toimintaympäristön turvallisuudesta. Jokainen työntekijä on velvollinen ilmoittamaan havaitsemistaan työturvallisuuteen liittyvistä epäkohdista esimiehelle. Asia määrätään työturvallisuuslaissa.

Yksikön päällikkö johtaa yksikkönsä työ- ja palvelusturvallisuusriskien hallintaa työturvallisuuspäällikön toimiessa asiantuntijana. Työturvallisuusasioita käsitellään yhteistyössä henkilöstön ja työnantajan kesken.

TIEDÄTKÖ KUKA ON SINUN TYÖSUOJELUVALTUUTETTUSI?

Silloin kun asiat eivät mene ”putkeen” työpaikalla, kannattaa muistaa, ettei asioita tarvitse jäädä yk-

tai kysyy kasvotusten, onko sinulle terveisiä vartioston seuraavaan työsuojelutoimikunnan kokoukseen, niin kahvipöytä voivottelun sijaan tämä on se paikka, kun kannattaa toimia, jos haluaa vaikuttaa. Työsuojeluvalluutettu on sinun lähin asiantuntijasi, kun on kyse työpaikan ergonomiasta, laiteturvallisuudesta, henkisestä ja fyysisestä työn kuormasta, väkivallan uhkasta, yksintyöskentelystä, tapaturmasta tai ammattitaidusta. Ellet puhu, kukaan ei myöskään lue ajatuksiasi. Muista myös, että TURVA kirjaukset ovat Rajavartiolaitoksen virallinen kanava kirjata työturvallisuuteen liittyvät havainnot. Ellei henkilöstö kirjaa sinne turvallisuushavaintoilmoitusta tai työtapaturmailmoitusta, niitä tapauksia ei tällöin ole virallisesti olemassa. Jos et ilmoita havainnoistasi esimiehellesi, miten luulet, että asioihin voidaan puuttua ja korjata epäkohdat?

Valtakunnallisella työsuojeluvalluutetulla on samat tehtävät, oikeudet ja velvollisuudet kuten paikallisella työsuojeluvalluutetulla. Lisäksi hänen tulee edistää ja kehittää työsuojelua rajavartiolaitoksessa, tehdä tiivistä yhteistyötä paikallisten työsuojeluvalluutettujen kanssa mm. aktivoimisella, ja ohjaamisella toimintaa yhdenmukaistamiseksi. Lisäksi tärkeässä roolissa on henkilöstön työsuojelun kehittämistarpeiden selvittäminen ja

”Työpaikan ensiapuvalluutetulla tarkoitetaan sitä, että työpaikalla on sen olosuhteisiin nähden riittävästi ensiaputaitoisia henkilöitä, ensiapuvälineet sekä toimintaohjeet onnettomuustilanteiden varalta. Ovatko nämä asiat sinun työpaikallasi kunnossa?”

sin murehtimaan. Työsuojeluvalluutetun tehtävänä on edustaa työpaikan työntekijöitä käsiteltäessä työsuojeluun liittyviä asioita yhteistoiminnassa työnantajan kanssa ja suhteessa työsuojeluviranomaisiin. Tämän lisäksi hänen tehtävänä on perehtyä oma-aloitteisesti työpaikan työympäristöön ja työyhteisön tilaan liittyviin työntekijöiden turvallisuuteen ja terveyteen vaikuttaviin työsuojelulainsäädännöksiin. Kun seuraavan kerran työsuojeluvalluutettusi lähettää sinulle viestin

työsuojelutiedon sekä tarpeellisen ennakkovalmiuden kehittäminen.

Olen kevään aikana kiertänyt hallintoyksiköitä, ja käynyt kertomassa Rajavartiolaitoksen työ- ja palvelusturvallisuudesta. Sekä ennen kaikkea tavannut henkilöstöä ja saanut tietää miten työnteko kentällä sujuu. Haluan, että Rajavartiolaitoksen työsuojelutoiminta koetaan arkisena osana työpaikan elämää, haluan että meillä on aktiivisia ja ammattitaitoisia työsuojeluvalluutettuja, jotka ovat

helposti lähestyttävää. Toivon, että olemme yhdessä rohkeita kehittämään toimintaamme, ja meillä uskaltaen puhua ihan kaikista asioista suoraan ja rehellisesti. Työkaverin alkoholismi, mielenterveysongelmat, epäasiallinen käytös tai kuolema ovat valtavia kriisejä yksilöille, mutta myös koko työyhteisölle. Asiat pitää pystyä käsittelemään rakentavasti, meillä on työnantajan toimesta hyvät ohjeet; varhaisen välittämisen malli. Esimiesten tulee tietää, miten malli toimii, ja miten asiat käytännössä hoidetaan. Se on myös välittämistä. Ellei esimies toimi työnantajan ohjeiden mukaisesti, alaisten tulee viedä asia hänen esimiehensä käsiteltäväksi. Näin se vaan menee. Totuus paljastuu kyllä jossain vaiheessa, ja sen jälkeen asioiden korjaaminen voi viedä todella pitkään.

HAASTEITA, ASIAT ON KUITENKIN AINA HOIDETTAVISSA

Rajavartiolaitoksen työ- ja palveluturvallisuus toiminnossa on paljon hyvää ja sitä on vuosien saatossa paljon viety eteenpäin. On kuitenkin vielä paljon tehtävää ja isoja kokonaisuuksia, jotka vaativat töitä kuntoon saamiseksi. Tällaisia kokonaisuuksia ovat mm. työturvallisuuteen liittyvien valtakunnallisten ohjeiden päivittäminen, tai laatiminen. Valtakunnalliset ohjeet ovat merkityksellisiä esimiestyössä, ne antavat raamit ja selkänajan, miten työnantajan näkemyksen mukaan asiat pitää hoitaa. Meillä ei ole tällä hetkellä käytössä Rajavartiolaitoksen työsuojelun toimintaohjelmaa mikä on lakisääteinen velvoite työnantajalle. Asia on työnantajan päivityksen alla, ja toivottavasti se valmistuu tänä vuonna. Yhteistoimintaa varusteista saatavien käyttäjäkokemusten ja hankintapuolen henkilöstön kesken on tehostettava. Rajavartiolaitoksen henkilöstölle on luotava työturvallisuuden verkkokoulutus mikä jokaisen virkamiehen on suoritettava. Rajavartiolaitoksen maakuntiin hajasijoitetun henkilöstön työsuojeluvaltuutettu -asia on ratkaistava pikaisesti. Rakennusten sisäilmaongelmiin on laadittava oma valtakunnallinen ohjeistus. Siviilityöntekijöiden asemaa on tasa-arvoistettava sotilaisiin nähden. Tuleviin työsuojeluvaltuutetun vaaleihin meidän täytyy saada lisää aktiivisia ja innokkaita ehdokkaita, työsuojelutoiminnan näkyvyyttä ja tunnettavuutta on parannettava.

Jotta meistä jokainen jaksaa tehdä töitä, on välillä saatava aikaan konkreettisia tuloksia. Lapin ja Kainuun rajavartiostoihin on perustettu sisäilmatyöryhmät käsittelemään rakennuksiin liittyviä haasteita, Santahaminan komennusmies-ten käytössä olleesta esimerkiksi sisäilma oireilua majoittujilla aiheuttaneesta kerrostalosta ollaan luopumassa. Voimankäytön kouluttajat ovat saaneet työturvalliset kuulonsuojaimet. Työsuojeluvaltuutetun varavaltuutettu on saamassa varsinaisen valtuutetun poissa ollessa korvauksen tehdystä työstä. Näitä asioita ei yksin kukaan saa aikaan.

Nämä kaikki ovat esimerkkejä siitä, miten asiat kyllä etenevät, kun rohkeasti ja asiallisesti työntekijä tuo niitä työnantajalle tiedoksi. Nämä ovat myös esimerkkejä yhteistoiminnasta työsuojeluorganisaation ja ammattiliittojen välillä. Yhteistyössä on valtava voima. Vieraillessani maakunnissa olen nähnyt monenlaista, ja monen näköistä työyhteisöä. Työturvallisuus ei saa koskaan olla vastakkainasettelua esimiesten ja alaisten välillä. Yksi äärettömän tärkeä asia oma asenne.

Olen ollut mukana todella surullisissa tapaamisissa, missä ollaan selvitelty niin solmuun menneitä asioita, ettei työnteosta tule enää mitään, kun kaikki ajatukset pyörivät esimerkiksi esimiehen epäasiallisten ratkaisujen ja käytöksen ympärillä. Olen itse ollut työyksikössä missä läheisin työkaverini lupasi savustaa minut ulos sieltä mahdollisimman pian. Olen ollut myös työyksikössä missä työkaverille annettiin kaikki tuki ja turva ja vastuu kannettiin yhdessä. Ei varmaan tarvitse kertoa kumpi yksikkö tuotti tulosta, ja kumpaan oli aamuisin kiva mennä töihin. Ja kummassa yksikössä on kaikessa suhteessa ”voittajat töissä”, myös työnantajan näkökulmasta.

TYÖTURVALLISUUS ON TÄRKEÄÄ, KOSKA VÄLITÄN SINUSTA

Olen onnekas, kun ympärilläni on loistavia työkavereita; saan tehdä läheistä yhteistyötä varamieheni vanhempi rajavartija Pasi Hämäläisen kanssa, Kainuun rajavartioston työsuojeluvaltuutettu Ville Lyytisen sekä Suomenlahden merivartioston työsuojeluvartuutettu Heidi Eklundin sekä monen muun työnsä omistautuneen, fiksun ja luotettavan Rajavartiolaitoksen ammattitaitoisien työsuojeluorganisaatioon kuuluvan henkilön kanssa. Työsuojeluvaltuutettu tekee työtään oman työn ohella, ja ei ole aina helppoa ”ratketa joka paikkaan”. En malta olla myöskään mainitsematta työnantajan edustajista Kainuun rajavartioston apulaismomentaria Jarkko Kolehmaista, Suomenlahden merivartioston apulaismomentaria Marko Aheristoa, sekä laitoksen turvallisuuspäällikköä Isto Turpeista ja henkilöstöosaston osastopäällikköä Matti Sarasmaata. He ovat ihmisiä, joiden kanssa yhteistyö onnistuu asiasta riippumatta. Myös työnantajapuolella on näiden nimien lisäksi monia muita tärkeitä ja ammattitaitoisia yhteistyökumppaneita.

”Työturvallisuuslaki ja sitä täydentävä normisto ei sisällä säännöksiä siitä, että työturvallisuuden tasosta olisi mahdollista sopimalla tai joillakin muilla menettelyillä poiketa. Säännökset ovat pakottavia, ja niiden noudattamista valvovat työsuojeluviranomaiset.”

Valtakunnallisen työsuojeluvaltuutetun tehtävä kestää neljä vuotta. Olen täällä teitä varten. Toivon sydämestäni, että ongelmia ja haasteita kohdattaessa asiat pystyttäisiin ratkaisemaan paikallisesti esimiesten avulla. Tiedän kuitenkin omastakin kokemuksesta, ettei se aina onnistu. Minulle kävi lopulta hyvin. Työnantaja otti sairastumiseni vakavasti, pääsin työskentelemään turvalliisiin ja terveisiin tiloihin, joissa en saanut enää oireita ja 6 kuukauden astmakontrollissa minun astma todettiin parantuneen, enkä tarvitse enää lääkitystä. Asioista pitää pystyä puhumaan työpaikoilla ilman draamaa ja syytelyä, esimies ei saa ottaa työturvallisuuteen liittyviä asioita henkilökohtaisena loukkauksena, työntekijöiden tulee olla itse aktiivisia ja esimiesten täytyy noudattaa työnantajan ohjeita esimerkiksi varhaisen välittämisen mukaisia toimenpiteitä. Asenne ratkaisee. Tulen mielelläni käymään kertomassa lisää työturvallisuuteen liittyvistä asioista esimerkiksi asemien koulutuspäivien yhteydessä, joten ottakaa rohkeasti yhteyttä.

”Kunnioitamme toistemme mielipiteitä ja arvostamme yhdessä tekemistä. Olemme innostuneita ja kannustavia ratkaisujen etsijöitä. Meillä on valmius joustaa tilanteen sitä edellyttäessä” (Rajavartiolaitoksen arvot).

Työsuojeluterveisin,
Sanna Silvanen
Rajavartiolaitoksen Valtakunnallinen Työsuojeluvaltuutettu

Tekstissä käytetty lähteenä Rajavartiolaitoksen PAK B.2 ”Rajavartiolaitoksen työ- ja palveluturvallisuus”

YHTEISTYÖTÄ PARHAIDEN TOIMIJOIDEN KANSSA

Maalla • merellä • ilmassa

AGIS Fire & Security Oy
Kankiraudantie 1
00700 Helsinki, Finland
Puh. + 358 9 755 2880
www.agisfs.fi

Kokonaisvaltainen palo- ja turvajärjestelmätoimittaja

Polttoainejärjestelmät maalla • merellä • ilmassa

Nuutisarankatu 12, Tampere, puh. +358 3 233 8800

www.jet-teknologi.fi

Mastsystem Int'l Oy trading as Cobham Mast Systems

Puh. + 358 (0)20 775 0810, Fax. (013) 737 7113

www.cobham.com/mastsystems

TEOKEM

**Työvarusteet raskaan
sarjan ammattilaisille.**

Nyt myös verkkokaupasta!

Muuntamontie 2, 80100 Joensuu
Avoimma ma-pe 7.00 - 16.30
puh. 013 229 637
verkkokauppa@teokem.fi
teokem.fi

LUKKOUKOT

Omaisuutesi vahvin turva

- lukitusjärjestelmät ja valvontalaitteet.

Muuntamontie 2, 80100 Joensuu
Avoimma ma-pe 7.00 - 16.00
puh. 050 316 1803
luukkoukot@luukkoukot.fi
luukkoukot.fi

**TEOKEM
LUKKOUKOT**

YHDESSÄ PAREMPI JA TURVALLINEN TULEVAISUUS.

Turvaa kaluston koko elinjaksoille.

Millog ylläpitää maa- ja
merivoimien kalustoja sekä
ilmavoimien valvonta-
järjestelmiä niin normaali-
kuin poikkeusoloissa.

Millog

millog.fi

f \ y \ in

SÄKERHET UNDER ALLA FÖRHÅLLANDEN

GRÄNSBEVAKNINGSVERKET ÄR EN AV FINLANDS MEST MÅNGSIDIGA MYNDIGHETER MED BEAKTANDE AV UPPGIFTSFÄLTET OCH VERKSAMHETSOMRÅDEN TILL LANDS, PÅ HAVET OCH I LUFTEN. VI HAR EN PERSONAL PÅ SAMMANLAGT NÄSTAN 3000, SOLDATER OCH CIVILPERSONAL. ALLA UPPGIFTER ÄR LIKA VIKTIGA; DEN OPERATIVA DELEN FUNGERAR INTE UTAN STÖDDELEN, FÖRMÄNNEN OPERERAR INTE UTAN KUNNIG PERSONAL, PERSONALEN UTBILDAS HELA TIDEN AV YRKESKUNNIGA UTBILDARE. HUR HAR MAN I EN SÅDAN HÄR ORGANISATION ORDNAT ARBETARSKYDDSSAKERNA SÅ ATT MAN I VARDAGEN BEHÄRSKAR ARBETARSKYDD- OCH ARBETSHÄLSORISKERNA? HUR FÖREBYGGER MAN I ENLIGHET MED ARBETARSKYDDSLAGEN OLYCKSFALL, SJUKDOMAR FÖRANLEDDA AV ARBETET OCH SJUKFRÅNVARO BEROENDE PÅ ARBETET.

TEXT **SANNA SILVANDER**
BILDER **VEERA SAVELIUS**

Arbetarskyddet är en lagstadgad verksamhet, genom vilken man ordnar arbetsmiljön säker och hälsosam såväl fysiskt som psykiskt för arbetstagar-
ren. I Gränsbevakningsverkets arbetarskydd efterföljs arbetarskyddsstadgarna, statens arbetarskydds samarbetsavtal och Gränsbevakningsverkets arbetarskydds samarbetsavtal, vilka ger grunderna för upprätthållandet och en planmässig utveckling av arbetarskyddet och Gränsbevakningsverkets arbets- och tjänstesäkerhet leds enligt linjeorganisationens, den operativa fältverksamhetens och situationsorganisationens ledningsförhållanden samt enligt den ställning och befogenhet personen i förmansställning har.

DEM ÄR ARBETSTAGARENS SKYDD?

Gränsbevakaren Martti kommer till sitt arbetspass på morgonen och börjar förbereda sig för arbetsdagen. Martti arbetar på en gränsbevakningsstation och idag har han som arbetsuppgift att åka på patrull med en snöskoter. Det är en speciell dag; Martti får äntligen pröva hur den nya skoterhjälmens känns i praktiken. Hjälmen har fått många förbättringar i jämförelse med den tidigare skyddsutrustningen, varför förväntningarna är stora. Förmannen har skickat ett e-postmeddelande

till stationens personal, han vill från personalen höra erfarenheter av hur den nya utrustningen fungerar i praktiken. Efter patrullen märker Martti att vaktchefen är på arbete och går för att berätta för honom om sina iakttagelser. Hjälmen är i många avseenden en förbättring från den tidigare, men under den långa patrulltiden upptäckte Martti

en förutsättning för det är att alla förbinder sig till upprätthållandet och förbättringen av den.

Vaktchefen sammanställer de iakttagelser som han fått av användarna och förmedlar dem till de vakthavandes arbetarskyddschef, arbetarskyddfullmäktigen samt till materialförvaltningsofficeren. Ärendet behandlas vid följande arbetars-

"Buller är en märkbar förorsakare av yrkesrelaterade sjukdomar i arbetslivet. Arbetsgivaren bör garantera att till exempel i skjutningar används funktionsdugliga hörselskydd. På bilden Gränsbevakningsväsendets tjänstemäns hörselskydd som används."

att hörselskydd inte längre är integrerat i hjälmen. Martti erfar, att under skoterfärden var oljudet så hårt, att då dagens patrull var förbi, hade han ont i öronen. Vaktchefen tackar för feedbacken, antecknar saken och de kommer överens om, att som inledningsåtgärd använder Martti antingen den gamla hjälmen eller så använder han engångs öronproppar.

Arbets- och tjänstesäkerhetens upprätthållande och förbättring sker genom samverkan,

kyddskommissions möte, så att informationen säkert når hela vaktstyrkans arbetarskyddsorganisation. Den lokala materialförvaltningsofficeren deltar i mötet som sakkunig och får på så sätt direkt respons från användarna, samt berättar om eventuella fortsättningsåtgärder gällande saken. Den riksomfattande arbetarskyddsombudsmannen läser mötesprotokollet och funderar om det är fråga om en riksomfattande sak och tar iakttagelsen även till behandling vid Gränsbevakningsverkets arbetarskydds centralkommissions möte. Inskrivet i centralkommissionens protokoll får alla övriga vaktavdelningar samt verkets stab information om saken.

Arbetsgivaren beslutar, att till ifrågavarande hjälm skaffas ett separat hörselskydd.

Låter det logiskt och lätt? Det är det också; arbetarskydd är en fråga om vilja.

DÅ MAN INTE SKÖTER OM ARBETARSKYDDET

Jag har börjat arbeta vid Gränsbevakningsverket år 1998 då jag startade som yngre gränsbeva-

kare vid Raja-Joosepis gränsbevakningsstation. Mitt blod drog mig ändå till att studera mera och jag sökte in till den historiskt sista grundkursen för institutofficerare, varifrån jag blev färdig år 2002. Är jag till min natur medvetet orolig eller vad annat, men jag har under de här åren aktivt sökt mig till nya uppgifter och utbildat mig mera. Jag har arbetat som Gränsbevakningsverkets kontaktperson vid Centralkriminalpolisen, administrativt var jag då i böckerna vid Finska vikens sjöbevakningsväsende och fick vara en del av aktivt och fördomsfritt förverkligandes anda. Efter dethär flyttade jag till Sydöstra Finlands gränsbevakning, där jag arbetade i Vainikkala med gränskontrolluppgifter, vid ledningscentralen och vid brottsbekämpningsenheten tills jag år 2017 flyttade till Gräns- och sjöbevakningsskolan som brottsbekämpningslärare. Det var då som jag stötte på en sådan utmaning och turbulens, som jag hoppas att ingen någonsin behöver råka ut för. Jag har alltid varit motionsintresserad och frisk, men då jag jobbade vid Gräns- och sjöbevakningsskolan började få helt underliga symptom från en förskräcklig huvudvärk till stelhet i lederna och svullnad i svalget. Dessutom led jag av minnesluckor; plötsligt mitt i en mening kom jag inte ihåg ett vanligt ord. Det förvånade mig att då jag var hemma på weekenderna och på ledigt mådde jag bättre och symptomen försvann. Till slut måste jag söka mig till arbetsplatshälsöversläkarens mottagning. Efter undersökningarna fick jag diagnosen att jag har insjuknat i arbetsrelaterad astma. Min kondition hade rasat helt på väl ett halvt år jag ordinerades astmamedicinering.

Hela den här min erfarenhet med insjuknandet och förlusten av ett arbete som jag verkligen tyckte mycket om, fick mig att stanna upp och tänka efter och då man till Gränsbevakningsverket sökte kandidater till uppgiften som riksomfattande arbetarskyddsombudsman i slutet av år 2018, beslöt jag vara modig och anmäla mig som kandidat. Jag hade under min sjukdomstid satt mig in i arbetarskyddslagsiftningen, Gränsbevakningsverkets direktiv och arbets- och tjänstesäkerhetens verksamhetskultur ganska heltäckande. Vi var sju kandidater i valet, var och en säkert på sitt eget vis kompetent för dethär uppdraget. Jag fick mest röster i valet och jag valdes att representera Gränsbevakningsverkets personal under de följande fyra åren.

ALLA MÅSTE KÄNNA TILL ALLA DE FAROR SOM KAN UPPKOMMA I ENS ARBETE, I SIN TJÄNST OCH I SIN VERKSAMHETSMILJÖ SAMT VETA HUR MAN SKYDDAR SIG MOT DEM

Då en arbetstagare insjuknar eller skadar sig på arbetet, har man misslyckats verkligen illa med arbetssäkerheten. ", Vi har inte tillräckligt många som får symptom av inomhusluften, saken är

inte ett problem och behöver inga åtgärder", var svaret från arbetsgivarens representant, då jag frågade vad arbetsgivaren gör för att inte någon annan insjuknar. "Hur hör det här på något sätt ihop med den här saken", frågade jag. Arbetarskyddslagen betonar, att arbetsgivaren ska på förhand förhindra problemen. I en organisation är det tyvärr lätt att lösa saken så, att man stämplar personen som fört fram saken som svår, och fortsätter livet i en lögnaktig bubbla. I den sista nätpalavern som ordnades av arbetsgivaren sade min förman till mig, att jag flyttas bort från skolan därför att "du är så besvärlig". Jag påminde honom om att jag flyttade bort därför att jag inte kan vara i sådana utrymmen där jag får allvarliga hälsomässiga symptom.

Enligt arbetarskyddslagens 8 § måste arbetsgivaren hela tiden granska arbetsmiljön, arbetsenhetens utrymme och arbetssättens säkerhet. Detta betyder i friska och fungerande arbetsenheter daglig ömsesidig diskussion mellan förmän och anställda, såsom det exempel jag berättade om från den fiktiva gränsbevakaren Marttis station visar. Arbetstagarna är de bästa sakkunniga i vad arbete är och man måste lyssna på dem. Var och en ansvarar för sin egen arbetsförmåga, sin egen och andras säkerhet samt för verksamhetsmiljöns säkerhet. Varje arbetstagare är skyldig att till sin förman meddela om upptäckta missförhållanden som berör arbetarskyddet. Saken bestäms i arbetarskyddslagen.

Enhetens chef leder behärskandet av sin enhets arbets- och tjänstesäkerhetsrisker medan arbetarskyddschefen fungerar som sakkunnig. Arbetarskyddssaker behandlas i samarbete mellan personalen och arbetsgivaren.

VET DU VEM SOM ÄR DIN ARBETARSKYDDSOMBUDSMAN?

Då sakerna inte går "som på Strömsö" på arbetsplatsen, lönar det sig att komma ihåg att man inte behöver bli ensam och bekymra sig över sakerna. Arbetarskyddsombudsmannens uppgift är att representera arbetsplatsens arbetstagare vid behandling av saker i anslutning till arbetarskyddet i samarbete med arbetsgivaren och i förhållande till arbetarskyddsmyndigheterna. Därutöver är hans uppgift att på eget initiativ sätta sig in i arbetsplatsen arbetsmiljö och arbetarskyddsbestämmelser i anslutning till arbetsenhetens utrymme beträffande arbetstagarnas säkerhet och hälsa. Då din arbetarskyddsombudsman nästa gång sänder dig ett meddelande eller frågar dig öga mot öga om du har hälsningar till förvaltningsenhetens följande arbetarskyddskommissions möte, så i stället för att beklaga dig vid kaffebordet är dethär den plats där det lönar sig att agera, om man vill påverka. Arbetarskyddsombudsmannen är din närmaste sakkunniga då det är fråga om arbetsplatsens ergonomi, utrust-

ningssäkerhet, mental eller fysisk arbetsbelastning, hot av våld, ensamarbetande, olycksfall eller yrkessjukdom. Om du inte talar kan ingen heller läsa dina tankar. Kom också ihåg att, att TURVA-rapporterna är Gränsbevakningsverkets offentliga kanal att notera iakttagelser i anslutning till arbetarskyddet. Om personalen inte antecknar ett säkerhetsobservationsmeddelande där eller ett arbetsarbetsolycksfallsmeddelande, har dessa fall härvid inte officiellt funnits. Om du inte meddelar om dina observationer till din förman, hur tror du att man kan blanda sig i sakerna och korrigera missförhållandena?

Den riksomfattande arbetarskyddsombudsmannen har samma uppgifter, rättigheter och skyldigheter som den lokala arbetarskyddsombudsmannen. Dessutom bör hen främja och utveckla arbetarskyddet vid gränsbevakningsverket, ha tätt samarbete med de lokala arbetarskyddsfullmäktige bl.a genom att aktivera och styra verksamheten att bli enhetligare. Därutöver har utredning av utvecklingsbehoven för personalens arbetarskydd och utvecklingen av arbetarskyddsinformation samt nödvändig förhandsberedskap en viktig roll.

Jag har under våren besökt förvaltningsenheter och berättat om Gränsbevakningsverkets arbets- och tjänstgöringssäkerhet. Samt framför allt träffat personalen och fått veta hur arbetet fungerar på fältet. Jag vill att man upplever Gränsbevakningsverkets arbetarskyddsverksamhet som en vardaglig del av arbetsplatsens liv, jag vill att vi har aktiva och yrkeskunniga arbetarskyddsfullmäktige, som det är lätt att närma sig. Jag hoppas att vi tillsammans är modiga att utveckla vår verksamhet och att man vågar tala med oss om absolut alla saker direkt och ärligt. Arbetskompisens alkoholism, problem med den mentala hälsan, osakligt beteende eller döden är enorma kriser för den enskilda, men också för hela arbetsenheten. Sakerna måste kunna behandlas uppbyggande, vi har från arbetsgivarens sida goda direktiv; modellen för tidigt ingripande. Förmännen bör känna till hur modellen fungerar och hur sakerna sköts i praktiken. Det är också att bry sig om. Om förmännen inte verkar enligt arbetsgivarens direktiv, bör de underordnade föra fram saken till hans förman för behandling. Sådär går det bara. Sanningen avslöjas nog i något skede och efter det kan det räcka verkligen länge att korrigera sakerna.

UTMANINGAR, SAKERNA KAN ÄNDÅ ALLTID SKÖTAS

Det finns mycket gott i arbets- och tjänstesäkerhetens funktion vid Gränsbevakningsverket och den har under årens lopp förts mycket framåt. Det finns ändå ännu mycket att göra och stora helheter som kräver arbete för att sättas i skick. Dyliga helheter är bl.a. uppdateringen, eller

uppgörandet av de riksomfattande direktiven gällande arbetarskyddet. Riksomfattande direktiv är betydelsefulla i förmansarbetet, de ger ramarna och ryggsstödet för hur sakerna ska skötas ur arbetsgivarens synvinkel. Vi har inte för närvarande i bruk Gränsbevakningsverkets handlingsprogram för arbetarskyddet vilket är en lagstadgad skyldighet för arbetsgivaren. Ärendet ligger för uppdatering under arbetsgivaren och förhoppningsvis blir det färdigt i år. Samverkan mellan personalen som har användarerfarenhet av utrustning de mottar och anskaffningssidan måste intensifieras. Det bör skapas en nätskolning om arbetarskyddet för Gränsbevakningsverkets personal och varje tjänsteman bör utföra den. Ärendet om arbetarskyddsfullmäktige för personalen som är utlokaliserad i Gränsbevakningsverkets landskap måste lösas snarligen. För byggnadernas inomhusluftproblem måste uppgöras egna riksomfattande anvisningar. Civilarbetarnas ställning måste jämföras med hänsyn till soldaterna. Till kommande arbetarskyddsfullmäktigeval måste vi få fler aktiva och ivriga kandidater, arbetarskyddsverksamhetens synlighet och beaktning måste förbättras.

För att var och en av oss ska orka arbeta, måste vi ibland få till stånd konkreta resultat. Vid gränsbevakningsverket i Lappland och Kajanalands har man grundat arbetsgrupper för inomhusluften för att behandla utmaningar i anslutning till byggnaderna, i Sandhamn håller man på att avstå från ett förkommanderingsmän i bruk varande våningshus som föranlett inomhusluftssymptom för de inneboende. Maktmedelsutbildarna har fått arbetssäkra hörselskydd. Arbetarskyddsombudsmannens suppleant håller på att få ersättning för utfört arbete då den ordinarie fullmäktigen är frånvarande. Dessa saker åstadkommer ingen ensam. De här är alla exempel på hur ärendena nog går framåt då arbetstagen modigt och sakligt informerar sin arbetsgivare om dem. De här är också exempel på samverkan mellan arbetarskyddsorganisationen och fackförbunden. Det finns en enorm kraft i samarbete. Vid mina besök i sektionerna har jag sett många slags och många olika arbetsenheter. Arbetarskyddet får aldrig vara ett motsatsförhållande mellan förmän och underordnade. En synnerligen viktig sak är den egna attityden. Jag har varit med i verkligt sorgliga händelser, där man har utrett sådana ärenden som trasslat till sig så ordentligt att arbetet inte längre blir till någonting, då alla tankar

kretsar kring till exempel förmännens osakliga lösningar och uppförande. Jag har själv varit på en sådan arbetsenhet där min närmaste arbetskompis lovade röka ut mig därifrån så fort som möjligt. Jag har också varit på en arbetsenhet där man gav allt stöd och trygghet åt arbetskompiserna och ansvaret bars gemensamt. Det behövs säkert inte berättas vilkendera enheten som gav resultat och till vilkendera det var roligt att gå på jobb på morgonen. Och på vilkendera enheten det under alla omständigheter är "vinnare på arbetet", även

"I lagstiftningen betonas betydelsen av arbetsgivarens och personalens samarbete för utvecklande arbetsskyddsarbetet och arbetsförhållandena. Man kan inte tillräckligt betona arbetstagen egna kunskapers betydelse i utvecklande av arbetet och arbetsförhållandena. Maktmedelsutbildarna har aktivt testat och deltagit i anskaffande av nya hörselskydd."

ur arbetsgivarens synvinkel.

ARBETARSKYDDET ÄR VIKTIGT, EFTERSOM JAG BRYR MIG OM DIG

Jag är lyckligt lottad då jag omkring mig har lysande arbetskompisar; jag får göra nära samarbete med min ersättare äldre gränsbevakaren Pasi Härmäläinen, arbetarskyddsfullmäktigen vid Kajanalands gränsbevakning Ville Lyytinen samt arbetarskyddsfullmäktigen vid Finska vikens sjöbevakningssektion Heidi Eklund samt många annan fiffig och pålitlig person som är hängiven sitt arbete och hör till Gränsbevakningsverkets yrkesskickliga arbetarskyddsorganisation. Arbe-

tarskyddsfullmäktige utför sitt arbete vid sidan av sitt eget arbete, och det är inte alltid lätt "att få en lösning på varje ställe". Jag kan inte heller låta bli att nämna bland arbetsgivarens representanter biträdande kommandören vid Kajanalands gränsbevakningsstation Jarkko Kolehmainen, biträdande kommandören vid Finska vikens sjöbevakningssektion Marko Aheristo, samt verkets säkerhetschef Isto Turpeinen och personalavdelningens avdelningschef Matti Sarasmaa. De är människor med vilka samarbetet lyckas obero-

ende av ärendet. Även på arbetsgivar sidan finns det utöver dessa namn många andra viktiga och yrkesskickliga samarbetspartner.

Den riksomfattande arbetarskyddsombudsmannens uppgift varar i fyra år. Jag finns här för er. Jag hoppas av hela mitt hjärta att då man stöter på problem och utmaningar skulle de kunna lösas lokalt med hjälp av förmännen. Av egen erfarenhet vet jag ändå att det inte alltid lyckas. Det gick slutligen väl för mig. Min arbetsgivare tog mitt insjuknande på allvar, jag fick börja jobba i säkra och friska utrymmen där jag inte längre fick symptom och vid 6 månaders astmakontrollen konstaterades att jag hade tillfrisknat från min astma och jag behövde inte medicinering längre. Man måste kunna tala om sakerna utan drama och anklagelser, förmännen får inte ta saker i anslutning till arbetarskyddet som personliga anklagelser, arbetstagen bör själva vara aktiva och förmännen måste följa arbetsgivarens direktiv till exempel åtgärder i enlighet med tidigt ingripande.

Attityden avgör. Jag kommer gärna och berätta mera om saker som hör till arbetarskyddet till exempel i samband med stationernas skolningsdagar, så tag modigt kontakt.

"Vi respekterar varandras åsikter och uppskattar att göra tillsammans. Vi är ivriga och sporrande sökare av lösningar. Vi har beredskap att ge efter då situationen så förutsätter" (Gränsbevakningsverkets värderingar).

Med arbetarskyddshälsningar,
Sanna Silander
Gränsbevakningsverkets Riksomfattande Arbetarskyddsfullmäktige

I texten har som källa använts Gränsbevakningsverkets PAK B.2 "Gränsbevakningsverkets arbets- och tjänstesäkerhet"

Tutustu
JÄSENETUUS!

Pääset liittosi matkavakuutuksella

LÄÄKÄRIIN ILMAN OMAA RAHAA

Voit lomailla huolettomin mielin, sillä järjestöjäsenenä sinulla on käytössäsi liittosi ottama matkavakuutus Ifistä. Jos tarvitset lääkäriä matkalla, voit käyttää Ifin sopimuslääkäreitä, ja pääset lääkärille ilman omaa rahaa. Mutkaton ja kattava matkavakuutus on turvanasi myös, jos matkasi peruuntuu.

Lisää matkavakuutuksestasi

if.fi/omatsivut

010 19 19 19

RAJATURVALLISUUSUNIONIN LOMATUEN HAKEMINEN

LOMATUKEA VOIVAT HAKEA KAIKKI TYÖSUHTEESSA OLEVAT RAJATURVALLISUUSUNIONIN JÄSENET. ETUSIJALLA TUKEA MYÖNNETTÄESSÄ OVAT JÄSENET, JOILLE TUKEA EI OLE AIEMMIN MYÖNNETTY. VUODEN 2020 TUET HAETAAN HAKULOMAKKEILLA, JOTKA PITÄÄ OLLA RAJATURVALLISUUSUNIONIN TOIMISTOLLA 31.12.2019 MENNESSÄ.

Jos lähetät anomuksen normaalilla sähköpostilla, niin älä laita hetua, vaan vain syntymäaika tai jäsennumero. Rajaturvallisuusunionin hallituksen nimittämä lomaturvityöryhmä käsittelee tukihakemukset. Lomatuki on perheen kanssa lomailevalle 250 € ja yksin lomailevalle 125 €. Lomake tulee täyttää huolellisesti ja kaikilta osin. Tiedot tarkastetaan tarvittaessa. Lomatuen myöntämisen jälkeen tuki maksetaan kuittia vastaan tuen saajan pankkitilille, kun loma on pidetty. Kuitiksi kelpaa matkatoimistolle maksettu lasku, laivayhtiön/ lentoyhtiön tai lomapaikan maksettu lasku, kunhan meno suuruudeltaan ylittää yksin matkustavalla 125 € ja perheellä 250 €.

Vuodelle 2019 lomaturvihakemuksia jätettiin 84 kpl joista 32:lle myönnettiin tukea, yhteensä 7 500,00 euroa. Hakemuksia tuli poikkeuksellisen paljon, mistä syystä jouduttiin priorisoimaan aiempia vuosia enemmän. Myöntöperusteluina oli hakijan taloudellinen asema, hakemuksen perustelut, sekä etusijalla jäsenet, joille tukea ei ole aiemmin myönnetty.

ANSÖKAN OM SEMESTERSTÖD FRÅN GRÄNSSÄKERHETSUNIONEN

SEMESTERSTÖD KAN SÖKAS AV ALLA MEDLEMMAR SOM ÄR I ANSTÄLLNINGSFÖRHÅLLANDE VID GRÄNSSÄKERHETSUNIONEN. VID BEVILJANDET AV STÖDET PRIORITERAS SÅDANA MEDLEMMAR SOM INTE HAR BEVILJATS STÖD TIDIGARE. STÖDET FÖR ÅR 2020 SÖKS MED EN ANSÖKNINGSBLANKETT SOM BÖR VARA PÅ GRÄNSSÄKERHETSUNIONENS KONTOR SENAST 31.12.2019.

Om du skickar ansökningsblanketten med normal e-post, lägg inte med ditt socialskyddssignum utan bara födelsedatum eller medlemsnummer.

Semesterstödgruppen som utnämns av Gränssäkerhetsunionens styrelse behandlar stödansökningarna.

Semesterstödet för en person som semesterar med familjen är 250€ och för en som semesterar enskilt 125€. Blanketten bör ifyllas omsorgsfullt och till alla delar. Uppgifterna granskas vid behov.

Efter beviljandet av stödet utbetalas det mot kvittan till mottagarens bankkonto, då semesteren har hållits. Som kvitto duger en räkning betald till en resebyrå, en räkning betald till ett båtbolag/flygbolag eller en semesterplats, bara utgiften till sin storlek överstiger för en enskilt resande 125€ och för en familj 250€.

För år 2019 inkom 84 st semesterstödsansökningar, varav stöd beviljades till 32, totalt 7.500,00€. Som grund för beviljandet var ansökandens ekonomiska situation, grunderna för ansökningarna, samt i förtur medlemmar som inte har beviljats stöd tidigare.

RAJATURVALLISUUSUNIONI RY
GRÄNSSÄKERHETSUNIONEN RF
Ratamestarinkatu 11
00520 HELSINKI
toimisto@rtu.fi

LOMATUKIHAKEMUS

- ☐ Haen perheellisen lomatukea
☐ Haen yksinäisen lomatukea

HENKILÖTIEDOT

Hakijan suku ja etunimet	Syntymäpäivä
Siviilisääty ☐ avio-/avoliitto ☐ naimaton ☐ eronnut ☐ leski	
Postiosoite	sähköpostiosoite
Postinumero ja -toimipaikka	Puhelin, -matka
Jos hakija ei ole tällä hetkellä työssä, syynä siihen on ☐ työttömyys ☐ työkyvyttömyys	
☐ muu, mikä?	
Hakijan puolison tai muu samassa taloudessa asuva	Syntymäaika
Lomalle mukaan tulevien lasten syntymävuodet	Lapsien lukum. yht.

TALOUDELLINEN ASEMA

Talouden tulot yhteensä €/kk Merkitse tähän taloutesi kuukausitulot ennakonpidätyksen jälkeen. (Tähän on merkittävä kaikki olennaiset tulotasoon vaikuttavat palkka- ja pääomatulot sekä avustukset) perhe €/kk.		Talouden menot yhteensä €/kk Merkitse tähän taloutesi kaikki olennaiset menot perhe €/kk.	
Palkkatulot	Eläkkeet	Ruoka- ja vaatemenot	Asunto- ja opintolainojen menot
Päivärahat	Pääomatulot	Muut asumismenot	Terveystuettomenot
Muut tulot	Tulot yhteensä	Muut välttämättömät menot	Menot yhteensä

PERUSTELEN HAKEMUSTANI SEURAAVASTI

Taloudellisilla-, terveydellisillä-, tai muilla elämäntilanteeseen vaikuttavilla syillä (lyhyt kuvaus syistä miksi haet lomatukea)	
Onko hakija tai hakijan puoliso saanut lomatukea aikaisemmin ☐ ei koskaan ☐ kyllä, vuonna _____ Tukea myöntänyt yhteisö _____	Käsittelymerkinnät (RTU täyttää) ☐ Hakemus saapunut _____ . _____ 20_____ ☐ Hakija on saanut RTU:n lomatukea vuonna _____
Allekirjoitus päävämäärä _____	

☐ Lisäselvityksiä erillisessä liitteessä

**RAJATURVALLISUUSUNIONI RY
GRÄNSSÄKERHETSUNIONEN RF**

Ratamestarinkatu 11

00520 HELSINKI

toimisto@rtu.fi

ANSÖKAN OM SEMESTERSTÖD

☐

Familjestöd

☐

Stöd för enskild medlem

PERSONUPPGIFTER

Efternamn och förnamn		Födelsedatum
Civilstånd ☐ äktenskap/sambo ☐ ogift ☐ frångiljd ☐ änka		
Adress		E-post
Postnummer och -anstalt		Mobiltel:
Ifall inte aktivt arbetande, orsaken till detta: ☐ arbetslöshet ☐ arbetsoförmåga ☐ annat, vad?		
Makans/makens namn		Födelsedatum
Medföljande barns födelseår		Barnens antal

UPPGIFTER ANGÅENDE EKONOMIN

Sammanlagda inkomster €/mån Familjens månatliga inkomster efter förskottsinnehållning. (Här noteras familjens samtliga inkomstrelaterade löne- och kapitalinkomster samt understöd €/mån.)		Sammanlagda utgifter €/mån Familjens samtliga utgifter €/mån.	
Löneinkomster	Pensioner	Mat och kläder	Bostads- och studielån
Dagtraktamenten	Kapitalinkomster	Övriga bostadsutgifter	Utgifter för hälsovård
Övrig inkomst	Sammanlagda inkomster	Övriga nödvändiga utgifter	Sammanlagda utgifter

MOTIVERING AV ANSÖKAN

Ekonomiska skäl, Hälsoskäl, Andra skäl?	
Har sökanden eller maken/makan tidigare beviljats semesterstöd ☐ aldrig ☐ ja, året _____ Samfundet som beviljat semesterstödet _____	Behandling av ansökan (GSU ifyller) ☐ Ansökan anlände _____ . _____ 20_____ ☐ Sökanden har beviljats GSU:s semesterstöd året _____
Underskrift datum	

☐ Tilläggsutredningar i bilaga

NAISTEN **PERINTEITÄ** RVL:SSA

RVL:N HENKILÖSTÖRYHMILLÄ ON ERILAISIA PERINTEITÄ; SOTILASHENKILÖSTÖLLÄ NE MUODOSTUVAT LUONNOLLISESTI MM. VIRKAKURSSIEN JA KOULUTUSTEN MUODOSSA. LISÄKSI ERI HENKILÖSTÖRYHMILLÄ ON OMIA TAPAAMISIA JA MUITA PERINTEITÄ.

TEKSTI JA KUVA **MARIANNE RAUTIAINEN**

Naisten keskuudessa on muodostunut myös erilaisia perinteitä. Seuraavassa pari esimerkkiä niistä.

RTU:N NAISTEN RISTEILY KEVÄISIN

Risteilyllä on mukana ollut aina nais- ja nauruterapiaa. Kiitos RTU ja toimeenpanija Kujaska siitä! PS. RTU:n naiset; olkaa aktiivisia, jotta jatkossakin voidaan kokoontua näissä merkeissä.

VLLV:N NAISTEN PÄIVÄ

Kuvassa toinen naisten perinne, joka on muodostunut yhteisestä tekemisestä, halusta ja työporukan tuella.

Vuosittainen VLLV:n naisten päivä lähti käyntiin 2012, kun silloinen henkilöstösihteeri jäi eläkkeelle. Vuosittain on tapaaminen ja sinne kutsutaan kaikki naiset, jotka ovat tai ovat olleet VLLV:ssa töissä vuodesta 2012. Erytystä on se, että suunnittelu ja

Kuvassa olevat alhaalta ylöspäin: Nathalie Von Troil, Virpi Hanell, Marianne Rautiainen, Anne Laaksonen, Hanna Holkko, Pirjo Aalto ja Päivi Loponen.

toteutus on tullut pääosin VLLV:n miehiltä. Olemme tutustuneet päivän aikana mm. sidosryhmiimme ja sen jälkeen vapaalla nauttien.

Tänä vuonna kävimme Seurasaaren paikoissa,

joihin ei ns. suuri yleisö pääse. Iltapäivällä nautimme Jukka-Pekka Lumilahden tekemää lohipastaa.

RAJAVARTIJAN **PERUSKURSSI** 26 PÄÄTTYI

RAJA- JA MERIVARTIOKOULUSTA IMATRALLA VALMISTUI RAJAVARTIJAN PERUSKURSSI 26: LTA 117 UUTTA RAJA- JA MERIVARTIJAA. KURSSIN ALOITUSVAHVUUS OLI 122 OPPILASTA (22 NAISTA JA 100 MIEHÄ).

Hallintoyksiköittäin raja- ja merivartijat sijoittuvat seuraavasti:

- Suomenlahden merivartiosto (40)
- Kaakkois-Suomen rajavartiosto (63)
- Pohjois-Karjalan rajavartiosto (6)
- Kainuun rajavartiosto (4)
- Lapin rajavartiosto (3)
- Länsi-Suomen merivartiosto (2)
- Vartiolentolaivue (4)

Rajavartijan peruskurssi 26:n päätöstilaisuus pidettiin 20.6.2019 Imatralla Kulttuuritalo Virrassa. Päättäjätilaisuudessa palkittiin seuraavat opiskelijat:

KURSSIN PRIIMUS:

- nuorempi rajavartija Olli Räsänen, Pohjois-Karja-

lan rajavartiosto

ERINOMAINEN OPINTOMENESTYS:

- nuorempi merivartija Mirka Mannersuo, Suomenlahden merivartiosto
- nuorempi rajavartija Jesse Vacker, Kainuun rajavartiosto
- nuorempi merivartija Otto Bergman, Suomenlahden merivartiosto

KIITETTÄVÄ OPINTOMENESTYS:

- nuorempi rajavartija Janne Piispa, Kaakkois-Suomen rajavartiosto
- nuorempi merivartija Lassi Eskola, Suomenlahden merivartiosto
- nuorempi merivartija Mino Oksala, Suomenlahden merivartiosto

- nuorempi rajavartija Joni Aaltio, Lapin rajavartiosto

"REHTI KURSSIKAVERI", OPPILAIDEN KESKUUDESTAAN VALITSEMA:

- nuorempi rajavartija Joni Aaltio, Lapin rajavartiosto

ARI JA TEIJO

KUUSAMOSTA ELÄKKEELLE

RAJAVARTIOMESTARI ARI MAANINKA KUUSAMON RAJAVARTIOASEMALTA JA YLIRAJAVARTIJA TEIJO KORVA KORTESALMEN RAJAVARTIOASEMALTA SIIRTYIVÄT ELÄKKEELLE 1.9.2019 ALKAEN. KAINUUSSA URANSA TEHNEET MIEHET MUISTELEVAT LÄMMÖLLÄ MONIPUOLISIA TYÖVUOSIAAN RAJALLA.

TEKSTI **OLLI RANUA**

KUVAT **OLLI RANUA SEKÄ ARIN JA TEIJON KOTIALBUMIT**

Vuonna 1965 syntynyt Posion Maaninkavaaralta lähtöisin oleva rajavartiomestari Ari Maaninka jäi eläkkeelle 1.9.2019 alkaen. Ura alkoi vuoden 1984 lopulla työllisyysvaroin palkattuna Liikasen rajavartioasemalla Kuusamossa.

- Haaveena oli poliisin tai rajavartijan ura. Kyselin aluksi paikallisilta poliiseilta kuinka sinne haetaan. En kuitenkaan hakenut poliisiksi, vaan hakeuduin rajajääkäriksi, muistelee Ari Maaninka.

Kolmen kuukauden palveluksen jälkeen Ari sai vakituisen rajavartijan pestin Pohjois-Karjalan rajavartioston Saarivaaran rajavartioasemalta.

- Kun sain soiton P-KR:sta, että olisi vakituinen paikka siellä, en empiyt vaan irtisanoin itseni KR:sta ja siirryin Saarivaaran rajavartioasemalle, kertoo Maaninka.

Pohjois-Karjalassa palvelusta kesti aina vuoteen 1989 asti, jonka jälkeen hän palasi

takaisin Liikasen rajavartioasemalle Kainuuseen.

- P-KR:ssa olin koiran varaohjaaja, mutta KR:ssa sain koiran pennun melkein heti koulutettavaksi. P-KR:sta olisin saanut kymmenen vuottaan Jakke-koiran mukaan, mutta otin mieluummin pennun, kertoo Ari.

Vuonna 1995 Maaninka siirtyi Paljakan rajavartioasemalle. Hän toimi sielläkin koiranohjaajana.

- Vuonna 1996 kävin rajavartijan jatkokurssin, jossa muuten oli mukana myös Teijo Korva, kertoo Maaninka.

Kurssin jälkeen Ari palveli Kurvisen ja Kortesalmen rajavartioasemilla.

- Voi olla, että olen Kurvisen ”viimeinen” rajaloikkarin kiinni ottanut rajamies. Silloin kävi nimittäin niin, että venäläinen metsätyöntekijä oli merkkäämassa leimikkoja ja ”ajautui” Suomen puolelle, Ari muistelee.

Ennen Kuusamon rajavartioasemalle siirtymistään Ari oli vielä Kuusamon valvontaryhmässä. Ari on koulutanut kaksi rajakoira, spn Ykyn ja spn Mosun. Koiranohjaajan toimimisen lisäksi Maaninka on ollut mukana myös valmiustoiminnassa ja voimankäytön kouluttajana.

- Valmiusjoukkutoiminta antoi, mutta myös vaati paljon. Silloin harjoiteltiin ahkerasti. Helsingin ASEM -kokouksen turvaaminen on jäänyt mieleen. Kun olimme siellä poliisin käsikynjällä, tunsin kyllä että myös meihin luotetaan ja rajan valmiusjoukkuetta arvostetaan, muistelee Maaninka.

Viimeisinä virkauravuosiensa Maaninka toimi vartioupseerina.

- Aikoinaan 1980-luvulla P-KR:ssa tarjottiin mahdollisuutta lähteä Päälystöpistoon, mutta ajattelin että on helpompi päästä takaisin KR:oon, jos en sinne mene, kertoo Ari.

Vartioupseerin tehtävä antaa

Ari Maaninka.

omalla tavalla vapautta ja siinä pääsee myös eri tavalla toteuttamaan itseään.

- On kuitenkin niin, että vaikka kuinka tekee parhaansa, varsinkin työvuorosuunnitelmien teossa, ei kaikki aina mene niin kuin on suunniteltu, lopettaa Ari Maaninka haastattelun.

Arin tuntien eläkkeellä ei hänellä aika käy pitkäksi. Muun muassa metsätöitä, metsästystä ja suksien voitelua riittää hamaan tulevaisuuteen asti!

Maaninka tuntee Kuusamossa valtavasti ihmisiä, joten myös moni tuntee Arin. Arin aluetuntemus on myös omaa luokkaansa. Tunnetun ja osaavan miehen korvaaminen onkin hänen seuraajilleen kova, mutta varmasti myös mieluista tehtävää!

HIIHTOA, VALMIUSJOUKKUETTA, KOIRANOHJAAMISTA JA VUOROPÄÄLLIKKYTTÄ

Myös vuonna 1965 syntynyt ylijaravartija Teijo Korva aloitti uransa 1.10.1983 Liikasen rajavartioasemalla partio- ja vartiomiehenä.

- Kysyttäessä sijoituspaikkaa, kerroin että Liikasen rajavartioasema sopisi minulle oikein hyvin kun se oli kotipaikkaa lähimpänä oleva rajavartioasema. Siellä oli töissä mm. sukulaismies Olli Männikkö ja hiihtomies Kyösti Säkkinen, joten sinne oli helppo mennä, aloittaa Teijo Korva.

Korva oli töihin tullessa nuorten hiihtomaajoukkueessa, josta siirtyi miesten maajoukkueeseen

Kuvassa on SM-kultaa voittanut viestijoukkue pojat 14v sarjassa Ilomantsissa vuonna 1979. Vasemmalla aloittaja Ari Maaninka, keskellä ankkuri Teijo Korva ja oikealla keskimmäisen osuuden hiihtänyt Mika Suorajärvi. Kaikki ovat eläköillä olevia rajamiehiä Kuusamosta.

vuonna 1985. Tämä tarkoitti sitä, että häntä ei juuri rajavartioasemalla ensimmäisinä vuosina näkynyt.

Korva oli aiemmin käynyt armeijan 1982-83 Kainuun rajavartiostossa.

- Minut houkuteltiin rajalle armeijaan ja lupailtiin työpaikkaakin rajalta heti armeijan jälkeen, jatkaa Korva.

Hiihtouralla Korva saavutti mm. 11 nuorten SM-mitalia. Sotilaskisoissa hän oli parhaimmillaan Ranskan MM-kisoissa vuonna 1986 viides. Suomi-Venäjä sotilaiden hiihtomaatottelussa hän sai hopeaa Muurmanskissa vuonna 1986. Lisäksi sotilaiden SM-kisoista tuli kultaa ja myös RVL:n mestaruuksia kertyi plakkariin.

- Mukavin hiihtomuisto tuli vuonna 1986. Silloin hiihdin Lahdessa Salpausselän hiihdon maailmancupissa ja olin kuudestoista ja toiseksi paras suomalaisista miehistä. Samoissa kisoissa olin Suomen joukkueessa viestihiihdossa mukana ja voitimme sen kisan, muistelee Korva.

Urheilu-ura päättyi ikävään loukaantumiseen, kun polvivuolio meni halki pari viikkoa ennen Lahden MM-kisoja vuonna 1989. Tie vei siis takaisin normityöhön Kuusamoon.

1990-luvun alussa Korvasta tuli rajakoiran varaohjaaja Asko Tauriaisen spu Vikille.

Toukokuussa 1995 tie vei sitten Korttesalmen rajavartioasemalle, joten työura jatkui edelleen Kuusamossa. Rajanylityspaikka oli silloin tilapäinen, mutta passintarkastus tuli silloin tutuksi. Lisäksi Korva oli varaohjaaja Lasse Karjalaisen koiralle spu Yrkille.

Vuonna 1996 Teijo Korva liittyi Kainuun rajavartioston valmiusjoukkueen Kuusamon ryhmään.

- Mieleenpainuvien valmiusjoukkueokemusten oli 2000-luvun alussa, kun Suomi pelasi Helsingissä jalkapallomaatottelun Englantia vastaan. Kainuun joukkue oli komennettu satamaan tueksi. Siellä oli mukana kaksi brittien huligaanipoliisia. Osa kiinni saaduista huligaaneista palasi laivalla takaisin ja osa heistä saatettiin Hki-Vantaan lentoasemalle. Olin vuonna 1998 saanut oman rajakoiran spu Moran. Satamassa Mora paljastikin paljon erilaisia lääkkeitä matkustajien laukuista, muistelee Korva.

Vuoden 2000 kesäkuussa Teijo Korva osallistui virkakoirien Baltian mestaruuskisoihin. Paikalla oli Suomesta, Virossa, Latviasta ja Liettuasta yhteensä 17 koiraa, joista kaksi oli Suomesta. Kisat pidettiin Virossa Joulumäellä.

- Voitimme Moran kanssa koko kisan. Kilpailuun kuului neljä osiota: metsäjälki,

tottelevaisuus, esineroisuus ja peltojälki. Myös jäljillä oli esineitä, muistelee Korva yleensä suoritustaan.

Korva ja Mora antoivat vuosituhannen alkupuolella varsin usein Poliisille virka-apua. Useimmiten tarjolla oli huumeiden kotietsintää.

- Mora kuoli yllättäen vuonna 2006 vatsalaukunkiertymään eli suolisolmuun. Vatsalaukkua yritettiin lääkärissä käänellä ja lopuksi leikatakin, mutta turhaan, muistelee Teijo Korva.

Moran jälkeen Korvalle tarjottiin uutta koiraa, mutta Korva ajatteli suuntaavansa rajatarkastustehtäviin. Kuusamon rajanylityspaikka oli kansainvälistetty vuonna 2006. Perusspässintarkastuksen jälkeen hänellä siinä tavoitteena olla jossain vaiheessa vuoropäällikkö. Se toteutui vuonna 2011.

- Monessa tehtävässä olen saanut kiertää Suomea ja maailmaakin melko paljon. Ensin hiihtohommissa, sitten valmiusjoukkueessa, sen jälkeen koiran kanssa ja vielä rajatarkastuksissakin. Eli erittäin monipuolisen uran olen saanut tehdä, mistä olen kiitollinen, jatkaa Korva.

Eläkeikä koittaa 1.9.2019 Teijo Korvalle 54 ja puolen vuoden ikäisenä.

- Eläkkeelle jäännin jälkeen jatkan pienimuotoista klapihiihtämistä ja oman metsätalouden hoitoa. Talvella jatkan Rukalla Ski Patrol -hommia. Molemmat ovat mukavaa hyötyliikuntaa, lopettaa haastattelun työkavereiden silmissä aina niin iloinen ja kaikille hyväntahtoinen "Tepi".

KORTESALMEN
RAJAVARTIOASEMALLA
JÄRJESTETTIIN 17.8. ASEMALLA
PALVELEVIEN PERHEENJÄSENILLE
NS. KOTIVÄENPÄIVÄ. EDELLISESTÄ
VASTAAVASTA PÄIVÄSTÄ OLI
EHTINYT KULUA JO MUUTAMIA
VUOSIA, JOTEN ASIOIDEN
PÄIVITTÄMISELLE OLI TARVETTA.

TEKSTI JA KUVAT **JANNE MOILANEN**

KORTESALMEN KOTIVÄENPÄIVÄ

Päivä alkoi kello 10, johon mennessä kaikki olivat saapuneet ajallaan. Paikan päällä osallistumassa oli kaiken kaikkiaan 45 henkilöä. Kahvilla aloitettiin, jonka jälkeen vartioaseman päällikkö Jyrki Säkkinen piti aloituspuheen. Järjestävänä pääorganisaattorina Mika Määttä kertoi seuraavaksi päivän kulun ja aikataulun.

Jokainen asemalla työskentelevä sai alkuun kierrättää perhettään vartion alueella avoimien ovien periaatteella. Niin vartioaseman, autotallien kuin majoitusrakennustenkin suunnalla. Miehillä tuntui eniten jännittävän mitä puoliso tuumaisi majoituksen ja henkilökohtaisen kaapin tilanteesta.

Tämän jälkeen alkoi varsinainen kalustoesittely. Pihalle oli koottu kalustoa ajoneuvoista, suojavarusteista, voimankäyttövälineistä sekä muista työhön liittyvistä materiaaleista. Lapset pääsivät kokeilemaan suojaliivejä ja käymään ajoneuvoissa ja mönkijän selässä.

Dronea esiteltiin myös ja se tuntui sen verran kiinnostavan, että seuraavaan joulupukin konttiin voi olla lentävän kaluston toiveita tiedossa.

Rajakoira Veke ohjaajanaan Jari Anttonen esitti vapaamuotoisesti koiratoimintaa. Ihmisystävällise-

nä koirana Veke antoi lasten silittellä ja oli varmasti yksi kohokohdista päivässä. Veke näytti myös nauttivan tapahtumasta, kun silittäjiä riitti.

Tämän jälkeen siirryimme Kuusamon rajanylityspaikalle, jossa vuoropäällikkö Marko Lahtela otti yleisön huomaansa kertoen ensin ylityspaikan historiasta ja tämän hetken toiminnasta. Yhteistyössä Tullin kanssa omaiset saivat arvuutella

läpivalaisulaitteella, mitä esineitä oli kätketty laukkuun. Asemarakennukseen myös tutustuttiin kauttaaltaan.

Seuraava ohjelmanumero oli perinteinen rajapartio. Perhekunnittain tarkastimme rajan IV/18-IV/19 välillä. Naapurin tarkastuskopillakin seurueemme herätti selvästi hilpeyttä ja vaihtelua, kun tarkastaja vilkutteli lapsille.

Rajantarkastuksen päätteeksi halukkaat saivat kiivetä tähyttämään torniin. Hyvällä prosentilla sinne myös noustiinkin, osalla toki ylätasolla alkoi vähän jännittämään. Maisemat kuitenkin tuntuivat olevan kohdillaan, joten alaspäin tuli tyytyväisiä ihmisiä.

Lopuksi palasimme vartioasemalle lounaalle, jonka vartion emäntä Tuija oli valmistanut. Erinomainen keitto maistui ja ilmeisesti reseptikin kiinnosti. Lapsille kotimatikalle oli karkkipussi ja mehu.

Päivä kokonaisuudessa oli onnistunut. Ilma oli suosiollinen ja kotiväki näki taas missä ja miten isät työskentelevät.

RIISTALINTUJA 3.9.–28.9. | METSÄRIISTA 1.10.–2.11. | PORO 5.–30.11.

RIISTAVIIKOT 30.11. ASTI

Graniittilinna

HUOLELLA HEHKUTETTU

SÄÄSTÖPANKINRANTA 6, HELSINKI
PUH. 020 7424 250 | WWW.GRANIITTLINNA.COM

METSÄSTÄJÄLIITTO

KOTI KAIKILLE METSÄSTÄJILLE

Unisportissa tarjoamme asiakkaillemme kokonaisvaltaista palvelua räätälöityjen sisä- ja ulkoliikuntapaikkojen suunnittelusta avaimet käteen -toimituksiin ja välineisiin sekä huolto- ja ylläpitopalveluihin koko liikuntapaikan elinkaaren ajan.

Tavoitteenamme on yhdessä asiakkaiden kanssa löytää ratkaisuja, jotka johtavat lisääntyneeseen aktiivisuuteen ja liikkeeseen. Saltex Oy, Kerko Group Oy, Urheilulattiat-Indoors Oy ja Jäämestarit Oy ovat nykyisin osa Unisportia.

www.unisport.com

UNISPORT TM

Live to move. Move to live.

LUOTTAMUSMIESTOIMINTAA LÄNNESSÄ - RITO MUUTOSTEN KOURISSA!

LÄNSI-SUOMEN MERIVARTIOSTON LUOTTAMUSMIEHEN VARAMIES MIIKKA RAUTAVIRTA VIERAILI RIKOSTORJUNTAYKSIKÖSSÄ JUTUSTELEMASSA AJANKOHTAISISTA ASIOISTA JA KUULEMASSA JÄSENISTÖN AJATUKSIA ELOKUUN LOPUSSA. YKSIKKÖ ON OLLUT MUUTOSTEN KOURISSA KESÄSTÄ ALKAEN. TÄSSÄ ERÄÄNLAISESSA ”HYBRIDIYKSIKÖSSÄ” TEHDÄÄN PIENELLÄ PORUKALLA MONENLAISTA TYÖTÄ.

TEKSTI JA KUVAT **MIIKKA RAUTAVIRTA**

Uutena haasteena on tullut Turun lentokentältä aloitettu säännöllinen lentoliikenne, joka on muuttanut yksikön töitä radikaalisti. Aiemmin rajatarkastusten kohteena on ollut satunnaiset pienkoneet ja charterlennot. Nyt isolla konetyypillä lennettävät reittilennot Lontooseen ja Makedoniaan ovat tuoneet säännölliset rajatarkastukset Turun lentoasemalle viitenä päivänä viikossa. Rajatarkastajia tarvitaan kerrallaan vuoroon kuusi ja hallintoyksikkö on kommentanut nyt muista yksiköistä virkamiehiä apuun Rito-yksikköön. Yksikön kokonaisvahvuus on ollut 13, jossa on mukana myös tutkintasihteeri. Mikäli lennot jatkuvat ja lisääntyvät, kuten on suunnitteilla avaamalla heinäkuussa 2020 reittilento Georgiaan, on yksikköä vahvennettava, jotta homma pyörii ja yksikkö suoriutuu kaikista annetuista tehtävistä.

Henkilöstö hieman harmitteli, että yksikön henkilöstön aiemmin suorittamat valvontatehtävät esim. veneellä Turun seudun merialueella ovat jääneet rajatarkastusten alettua lähes kokonaan pois. Aikaa ei ole riittänyt vesille ja rajatarkastusten aikataulu rytmittää vapaapäivät, niille päiville, jolloin ei ole lentoja. Rikostutkijat ja yksikön johto ovat myös osallistuneet rajatarkastuksiin ja muiden töiden järjestelyssä on ollut haasteensa, etenkin kesälomakauden sesonkina. Myöskään

Turun satamassa ulkomaalaisvalvontaa ei ole pystytty tekemään aiempaan tapaan.

Yksikön tilat ovat olleet ahtaat, mutta jokseenkin toimivat. Nyt neljän komennusmiesten tultua kasseineen tilat ovat jo liian ahtaat. Kaappitilaa ei löydy kaikille ja yhteen huoneeseen on saatu mahdutettua viisi työpistettä viereen. Kun henkilöstöä saadaan lisää, on tiloja saatava myös käyttöön enemmän. Tiedossa oli kyllä, että seinän takana olisi tilaa, mutta sen muokkaaminen käyttöön vaatii pieniä toimenpiteitä, joita on jo odotettu. Hiljaista on ollut asian eteneminen.

VES asioiden kysymyksiä selviteltiin ja keskusteltiin eri prosesseissa olevista virkamiesten vaatiluokka-asioista. Osa on erimielisyysprosessissa ja osa palkkalautakunnan käsittelyssä. Kieku-järjestelmään tehtävästä työajanerittelystä muistutettiin jäseniä, että on erittäin tärkeää laittaa jokaiselle työlle oikea koodi. Yksikkö, missä töitä tehdään usealla eri tehtäväalueella, vaatii tarkkaa erittelyä. Asialla voi olla välillä oleellista merkitystä virka-

miehen vaativuusluokan määrittelyssä ja sitä kautta siis myös tilipussissa. Länsi-Suomen

merivartiosto on TS/TTS suunnitelmissaan pyrkimässä nyt vahvistamaan yksikköä, jotta se pystyy tekemään sille annetut tehtävät laadukkaasti ja määräajoissa. Toivottavasti asia saadaan pikaisesti kuntoon. Kesän komennusjärjestely on vain hätäapu ja Länsi-Suomen merivartiosto tarvitsee selkeästi lisää voimavaroja muuttuneen tilanteen hoitamiseksi. Merellisissä yksiköissä ei toimintaa voida supistaa, jo vuoden vaihteessa kolmella merivartioasemalla pienentyneessä merivartioasemaverkostossa.

Lentoliikenteen reittien avaaminen ja lopettaminen tuntuvat olevan kovin nopeasyklistä toimintaa, johon reagoinnissa on omat haasteensa. Toisaalta Rajavartiolaitoksella löytyy keinoja asian korjaamiseksi, kuten aiemminkin, kun liikennemäärät eri rajanylityspisteissä ovat muuttuneet. Voima- ja määrärahoja tulee jakaa tarpeiden mukaan, nopeallakin reagoitajalla.

Etualalla muistiinpanoja kirjaa ltm:n varamies Miikka Rautavirta.

LUOTTAMUSMIES LIEKSASSA

POHJOIS-KARJALAN RAJAVARTIOSTON RTU:N LUOTTAMUSMIES HEIKKI TIIPPANA VIERAILI LIEKSAN RAJAVARTIOASEMALLA. VIERAILU KUULUI OSANA LUOTTAMUSMIEHEN TOIMINTASUUNNITELMAA KÄYDÄ ERI TYÖPISTEISSÄ POHJOIS-KARJALAN RAJAVARTIOSTOSSA. TÄLLÄ KERTAA VUOROSSA OLI LIEKSA.

TEKSTI JA KUVAT **HEIKKI TIIPPANA**

Luottamusmies vieraili Lieksan rajavartioasemalla 12.6.2019. Vierailun aikana tavattiin Rajaturvallisuusunionin jäseniä ja muuta aseman henkilöstöä sekä tutustuttiin Lieksan valvonta-alueeseen.

Vierailun isäntinä toimivat Lieksan rajavartioasemalta rajavartijat Juha Kivimäki ja Aki Oinonen. Päivän aikana mm. tarkastettiin rajaosuutta ja käytiin vierailmassa Lieksan Inarin tilapäisellä rajanylityspaikalla.

ESILLE NOUSSEITA ASIOITA

Työntekijöiden kanssa keskusteluissa nousivat esille muun muassa johtaminen, työssä viihtyminen, työnsuunnittelu ja tasoitusvapaaajärjestelmä.

Työntekijät toivat vahvasti esille, että työnsuunnittelulla ja "haittatöiden" seurannalla on suuri vaikutus henkilöstön työhyvinvointiin. Tasoitusvapaaajärjestelmään oltiin Lieksassa kohtuullisen tyytyväisiä. Moni Lieksan aseman työntekijöistä on antanut suostumuksensa tasoitusvapaaajärjestelmän käyttöön omassa työnsuunnittelussaan.

LIEKSASSA HYVÄ MEININKI

Lieksassa tilanne edunvalvonnan, työasioiden ja työolosuhteiden osalta vaikuttaa käytyjen keskustelujen perusteella hyvältä. "Tulenpalavia" ongelmia ei asemalla ole ja työyhteisön yhteishenki vaikuttaa hyvältä. Asiallisella ja rakentavalla keskustelulla työyhteisössä saadaan paljon aikaan.

KAINUUN RAJAN HENKILÖSTÖ- YHDISTYKSEN VUOSIKOKOUS

Kainuun rajan henkilöstöyhdistys ry:n jäsenet kokoontuivat vuosikokoukseen 1.3.2019 Vuokatissa. Kokoukseen osallistui 22 yhdistyksen jäsentä. Vuosikokouksen ehkä tärkeimpänä asiana oli valita yhdistykselle uusi puheenjohtaja, 5 vuotta puheenjohtajana toimineen Kalle Toivasen tilalle. Uudeksi puheenjohtajaksi valittiin Heikki Piirainen. Kokouksen loppupuolella pääluottamusmies Jouni Kurttila piti ajankohtaiskatsauksen, ja vastaili jäseniä askarruttaviin kysymyksiin. Kokouksessa muistettiin myös eläkkeelle jäänyttä pitkäaikaista yhdistysaktiivia ja sihteerä

Tapani Kela. Virallisen osuuden jälkeen rentouduttiin yhdessäolon ja keilauksen merkeissä.

TEKSTI JA KUVA
VILLE LYTTINEN

RTU:N ELÄKELÄISET **KARJALASSA**

VAIKKEI ITELLÄ VIELÄ TUO IKÄ RIITÄKÄÄN, NIIN PÄÄSIN RTU:N ELÄKELÄISUKKOJEN MATKAAN KARJALAN REISSULLE ELOKUUSSA PERRUUTUSPAIKALLE. KYSYTTIIN LÄHENKÖ, EIKÄ TARVINNU KAHTA KERTAA MIETIÄ. ILIMAN MUUTA LÄHEN! EI MUUTA KU ÄKÄSEEN VAPPAATOIVEET TYÖLISTAAN.

TEKSTI JA KUVAT **HEIDI RANTAKARE**

Niiralasta lähtö klo 7 maanantaiaamuna ja paluu keskiviikkoiltana. Siihen väliin mahtu noin 1000km minibussilla eri taistelupaikkoja, muistomerkkejä, vanha raja ja karjalalaisia kyliä katsellen sekä tarinoita näistä paikoista.

Kyselin eläkkeellä olevilta rajamiehiltä muutamia kysymyksiä. Alla muutaman eläkeläisen vastaukset.

1. Nimesi, missä olet ollut töissä ja asuinpaikkakuntasi?
2. Kuinka kauan olet ollut eläkkeellä?
3. Monesko RTU:n eläkeläisreissusi?
4. Mikä sai sinut innostumaan reissuun?
5. Mitä odotuksia sinulla on?
6. Lähtisitkö uudelleen RTU:n eläkeläisreissulle?
7. Mitä lähettäisit terveisiä nuoremmille rajamiehille?

1. Jorma Summanen Joensuusta, 66v. Töissä ollut P-KR:ssa ja RvjaL:ssa.
2. 11,5 vuotta.
3. Vuodesta 2012 ollut mukana kaikissa tapahtumissa, noin 10. reissu
4. Matkanjärjestäjänä tällä matkalla.
5. Matka on vastannut odotuksia. Ollut paljon ympäristöoppia ja sotahistoriaa.
6. Joka kerta, ellei ole sairaana.
7. Tulkaa mukaan yhteiseen harrastustoimintaan, kuten purjehdus. Pitäkää yhteyttä myös veteraari-

Kinnermäen tsasouna.

neihin.

Sammatuksen PSS- linjalta.

1. Kari Vainio, Uusikaupunki, työskennellyt Saaristomeren, Suomenlahden ja Länsi-Suomen merivartiostossa.
2. 10 vuotta.
3. Noin 20. reissu.

4. Matkailu ja kaverien näkeminen.
5. Lisää matkoja.
6. Varmasti jos terveenä!
7. Pitäkää yhteyksiä eläkeläisiin ja kun pääsette

Sammatuksen pienessä karjalaisessa kylässä meitä oli vastassa 88-vuotias Klaudia ja vaihto kuulumiset meidän kanssa. Klaudia on nuorempana opettanut suomenkieltä kylässä. Evp rajamiehet keräsivät kolehdin ja laitoimme rahat mummun taskuun.

YLIOPISTOHARJOITTELIJAT KESÄTÖISSÄ KAINUUN RAJASSA

KAINUUN RAJAVARTIOSTON ESIKUNTAAN PALKATTIIN KAKSI KORKEAKOULUHARJOITTELIJAA TOUKO-ELOKUUN VÄLISEKSI AJAKSI. RAJAVARTIOLAITOKSEN 100-VUOTISJUHLAVUODEKSI OLI SUUNNITELTU ERILAISIA TAPAHTUMIA JA HARJOITTELIJOIDEN TEHTÄVÄNÄ OLI OSALTAAN TUKEA NIIDEN TOTEUTTAMISTA.

TEKSTI JA KUVA PÄIVI DAHL

Kainuun rajaan haettiin historia- ja perinneasioista kiinnostunutta sekä viestintäalan opiskelijaa. Hakijoiden joukosta erottui kaksi hyvää hakijaa, jotka myös saatiin harjoittelijoiksi neljän kuukauden kesäpestiin.

Keväällä tiedotussihteeri kantoi päävastuun opiskelijoiden rekrytoinnista ja laati opiskelijoille perehdytys suunnitelmat ja suunnitteli molemmille työtehtäviä tulevalle neljälle kuukaudelle. Hän vastasi myös heidän ohjaamisestaan oman työnsä ohella, mutta esimiesvastuu oli henkilöstötoimiston päälliköllä.

ENNAKKOSUUNNITTELUA

Oman työn ohella tapahtuva kahden ihmisen ohjaaminen vaati ennakkosuunnittelua niin omien työtehtävien kuin harjoittelijoiden työssäolon suhteen. Ennen kuin harjoittelijat saatiin töihin, heille täytyi järjestää työpisteet, puhelimet ja tietokoneet sekä muut fasilitteetit kuntoon. Kun sitten molemmat yliopistoharjoittelijat saapuivat esikuntaan, oltiin täällä jo valmiina.

Tiedotussihteeri oli laatinut molemmille perehdytys suunnitelmat kirjallisena sekä valikoinut mappiin heille molemmille omaan alaansa liittyvää asiakirja-aineistoa. Ensimmäisten parin viikon aikana saatiin tietokoneet ja käyttöoikeudet kuntoon, jonka jälkeen varsinainen työskentely lähti käyntiin.

JONGLOÖRAUSTA JA LEHMÄN HERMOJA

Tiedotussihteeri kävi molempien harjoittelijoiden kanssa aloituskeskustelut, joissa keskusteltiin läpi kesän työsuunnitelma ja asetettiin tavoitteet harjoittelujaksolle ja ohjaukselle. Molemmat harjoittelijat, Saara ja Tanja, kertoivat alkukokemuksistaan, että kunnollinen perehdytys suunnitelma sekä työyhteisön avoin vastaanotto antoivat hyvän vaikutelman ja helpotti heidän sopeutumistaan uuteen ympäristöön.

Harjoittelujakson ensimmäisen kuukauden aikana oman työn ohella tapahtuva harjoittelijoiden ohjaaminen vaati tiedotussihteeriltä välillä jonglöörin taitoja ja lehmän hermoja. Silloin tuli

Yliopistoharjoittelijat Saara (vas.) ja Tanja osallistuivat mm. perinnehuoneen esineistön esille laittoon.

mieleen, että voisiko talo ajatella tasapuolisuuden nimissä pientä korvausta korkeakouluopiskelijoiden oto ohjauksesta, koska se tehdään muiden työtehtävien lisäksi. Tämä voisi jatkossa toimia myös ohjaajana toimivien kannustimena ja ehkä jopa lisäbuustina korkeakouluharjoittelijoiden palkkaamiseen.

TEHTÄVIEN JAKOA

Kainuun rajavartiostossa tehtiin keväällä ja alkukesästä tilamuutoksia, joka vaikuttivat mm. perinnehuoneen siirtämiseen toiseen rakennukseen. Perinnehuoneelle saatiin uusi tila valmiiksi, mutta tavaroiden sijoittelu ja esille laittaminen oli yksi historia- ja perinneasioiden harjoittelijan Saaran tärkeimmistä tehtävistä. Tässä hänelle oli hyvänä kannustimena kesäkuun alkuun suunniteltu evähenkilöstölle suunniteltu tapahtumapäivä, johon mennessä perinnehuone oli saatava esittelykuntoon. Lisäksi heinäkuulla oli kolmen viikon ajan perinnehuoneella avoimet ovet ja päävastuu siitä oli harjoittelijalla.

Tanjan tehtävänä oli tukea Kainuun rajaa viestinnässä Raja100-vuoden tapahtumissa sekä toimia tiedotussihteerin vuosiloman sijaisena. Tehtäväkenttä oli lähes yhtä laaja kuin vakituksella tiedotussihteerillä, kuitenkin siten, että hän pääsi käyttämään tehtävässä oman osaamisensa vah-

vuuksia erityisesti sosiaalisen median ja viestinnän alueella.

Nyt harjoittelijoiden työjakson päättymisen jälkeen voidaan tyytyväisenä todeta, että ilman näitä reippaita, tehokkaita ja itseohjautuvia harjoittelijoita Kainuun rajavartioston suunnittelemista kesätapahtumista ei olisi onnistuttu saamaan niin vaikuttavia kuin nyt saatiin. Työllistäjän näkökulmasta kahden opiskelijan täysipäiväinen työpanos neljän kuukauden ajan oli erittäin hyvä lisäresurssi.

MARSSI JATKUU

Loppukeskustelussa elokuussa palattiin touku-kuussa asetettuihin tavoitteisiin ja molemmat harjoittelijat totesivat, että tavoitteet saavutettiin ja jopa enemmänkin. Esimies myönsi, että harjoittelijat toivat enemmän kuin hän oli uskaltanut odottaa. Kainuun rajassa yliopistoharjoittelijoiden tuomat uudet näkökulmat ja kehityssajatukset piristivät esikunnan työarkea. Toisaalta oli positiivista kuulla harjoittelijoilta, että tulevaisuudessa he voisivat harkita jopa uraa valtiolla.

Viimeisen harjoittelijan lähtötunnelmissa tiedotussihteeri kysyi häneltä: "Mitä minä nyt teen, kun sinäkin palaat opiskelujen pariin?" Vastaus oli selvä: "Töitä." No, niinhän se on, marssi jatkuu.

northoutdoor.com

MIKSI MERINOKERRASTO?

Pese ja pakkaa vähemmän, liiku ja toimi enemmän.
Merinovaate puhdistuu pelkällä tuuletuksella.

INTENSE

ACTIVE

SENSITIVE

ARCTIC

LAAVU

MADEINFINLAND

Helppo tilaus ja nopea toimitus | northoutdoor.com

AIVOPERÄINEN SAIRASKOHTAUS KESKELLÄ KIRKASTA PÄIVÄÄ

PETTERI PORTTI KOKI KESÄLLÄ 2018 ELÄMÄNSÄ DRAMAATTISIMMAT HETKET ERÄMAAJÄRVEN RANNALLA INARISSA, KUN HÄN HUOMASI, ETTEI TASAPAINOAISTI TOIMINUT ENÄÄ JA PÄÄSSÄ HUIMASI. JOTAIN OLI PAHASTI VIALLA! PORTTI KÄVI KOLISUTTAMASSA KUOLEMAN PORTTIA, MUTTA PALASI TAKAISIN RAJALLE VUOROPÄÄLLIKÖKSI.

TEKSTI **OSSI SANIOLA**

KUVAT **PETTERI PORTTI**

Sen piti olla aivan tavallinen ja leppoisa mökkiläisen kesäpäivä. Tuona päivänä Petterillä oli tarkoitus lähteä tekemään ranturille paikkaa Muddusjärven veneenlaskupaikalle. Koska pohjoisen vedet olivat vielä kylmiä, Petteri oli pukeutunut märkäpukuun, jotta kylmässä rantavedessä kiven pyörittely olisi ollut edes piirun verran siedettävämpää. Lähtiessään hän huikkasi vaimolleen Virpille, että laittaisi saunan lämpenemään, pikku hommassa ei menisi kuin puoli tuntia. Petteri ajoi veneellään saaresta mantereelle ja ryhtyi hommiin. Veneenlaskupaikalla ei ollut

muita ihmisiä, joten rajamies sai häiriöittä aloittaa pienen urakkansa.

Aivan yllättäen Petteri tunsu ja kuuli, kuinka jokin naksautti päässä. No mikä se oli, hän muistaa ajatelleensa ja pysähtyi ihmettelemään outoa tunnetta. Pian Petteri huomasi, että häntä huimasi ja että horisontti alkoi heilua. Hän arveli oireiden johtuvan liian kireästä märkäpuvusta. Petteri riisui märkäpuvun yläosan pois, mutta olo ei parantunut, vaan jatkoi heikkenemistään, eikä hän pysynyt enää kunnolla edes pystyssä. Seuraavaksi käsistä katosi koordinaatio, eikä ääneen kiroilukaan onnistunut. Silloin Petteri päätteli, että kyseessä on jonkinlainen sairauskohtaus. Hän yritti kampeutua takaisin veneeseen päästäkseen

takaisin mökille, jotta vaimo voisi soittaa hänelle apua. Tasapaino oli jo kuitenkin jo heikko, ettei Petteri päässyt veneeseen. Sen sijaan hänen oli istuttava rantaveteen. Petteri alkoi huutaa apua, mutta turhaan, sillä ranta oli autio. Olon koko ajan heiketessä Petteri yritti lähteä konttaamaan noin 50 metrin päässä olevalle tielle, jotta hänet voisi joku ohikulkija löytää, mutta konttaaminenkin oli mahdotonta: Petteri rojautti heti lähdössään kyljelleen rantaveteen. Hän sai kuitenkin itsensä veneestä kiinni pitäen takaisin istuma-asentoon. Kylmässä rantavedessä kyyhöttäessään Petteri huusi ajoittain apua, ja mietti että jos häntä ei kukaan löydä, niin kuolema korjaa talteen. Ajan tajun hämärtyessä hän kuitenkin huomasi järven selällä veneen ja alkoi huutaa. Onneksi veneessä ollut kalastusporukka kuuli karjunnan, löysi Petterin ja soitti hätäkeskukseen.

APU SAAPUU AJOISSA!

Paikalle saapunut ensihoitoyksikkö ryhtyi heti selvittämään syytä kohtaukselle. Selvää oli, että jonkinlainen aivoperäinen kohtaus oli meneillään ja pää olisi kiireellisesti saatava kuvattua, jotta oikeanlainen hoito voitaisiin aloittaa nopeasti. Aivoperäisten sairaskohtauksen oireet voivat olla samankaltaisia, mutta varsinaista hoitoa ei voi aloittaa, ennen kuin

tiedetään, onko kyseessä verenvuoto vai infarkti. Infarkti eli tukos aukaistaan liuottamalla, mutta vuotoon sama hoitomuoto voi olla kohtalokas, sillä vuoto pitäisi saada päin vastoin tyrehdytettyä. Eroa on myös toipumisennusteessa: infarktin jälkeen potilas jää tilastollisesti todennäköisemmin henkiin, mutta kuntoutuminen on hitaampaa. Verenvuototapauksessa taas noin 2/3 sairastuneista kuolee kahden viikon kuluessa vuodosta, mutta jos sattuu henkiin jäämään, on kuntoutuminen nopeampaa kuin infarktista.

Yrityksestä huolimatta paikalle ei saatu Suomesta helikopteria, koska ne olivat muissa tehtävissä. Koska lähin magneettikuvauspaikka

oli Norjassa Kirkkoniemessä, Petteriä lähdettiin kyyditsemään ambulanssilla kohti pohjoista. Norjaan hoidettavaksi joutuminen on Ylä-Lapissa suhteellisen tavallista niissä äkillisissä ja vakavissa sairastapauksissa, jotka edellyttävät nopeaa

hoitoon pääsyä.

Liekkö norjalaisten pelastustehtävissään käyttämät Sea King-kopterit olleet joissakin toisissa tehtävissä, sillä Sevetissä ambulanssia vastaan lensi vanhalta romulta näyttävä tummanvihreä norjalainen sotilashelikopteri, johon Petteri siirrettiin kuljetuksen nopeuttamiseksi. Kulkupeli näytti pareihin sidotun Petterin silmiin siltä kuin se olisi lentänyt paikalle suoraan Vietnamin sodasta, niin vanhahtavaan aparaattiin häntä oltiin kiskomassa.

NORJALAISTA HUIPPUOSAAMISTA

Kirkkoniemessä Petterin pää kuvattiin. Diagnoosina oli aivoverenvuoto pikkuaivoissa. Seuraavana päivänä matka jatkui ambulanssilentokoneella Tromssan yliopistolliseen sairaalaan.

Tromssan sairaalassa Petteri sai Pohjoismaiden parasta hoitoa viikon ajan. Kipuja hoidettiin morfiinilla ja aika meni pääasiassa nukkumiseen. Sairaalan tehohoitoyksikössä letkuihin ja sensorihin kiinni kytkettynä Petterille alkoi realisoitua kokonaistilanne; oma terveys ja toimintakyky oli kokenut musertavan romahduksen. Perusterveen, parhaassa iässään olevan miehen tasapaino ja raajojen koordinaatio olivat mennyttä ja sitä myöten myös koko liikuntakyky. Puhe oli monotonista mongerrusta. Toipumisesta ei ollut tietoaakaan, epäselvää oli sekin, jäisikö hän ylipäätään henkiin. Sängyssään avuttomana maatesaan Petterin mieleen juolahti sekin, että eipä olisi välttämättä niin väliksi, vaikka ei jäisikään.

Viikon hoitajakson jälkeen Petteri siirrettiin Ouluun. Myös Petterin vaimo joutui tekemään hartiavoimin töitä siirtokuljetuksen eteen, sillä vaikka Norjaan rajan yli hoitoon pääseminen on helppoa, ei takaisin tuleminen ole yksinkertaista, sillä yhteistyösopimuksissa ei ole tarkoin määritelty vastuuta takaisinkuljettamisen maksajasta. Tilanteen ratkaisi yhteydenotto Lapin sairaanhoidopiiriin ensihoidon kenttäjohtajaan, joka erinäisten vaiheitten jälkeen järjesti kuljetuksen Suomeen.

TOIPILAASTA PELIKUNTOON

Oulussa neurologi selvitti Petterille selkokielellä, mitä oli tapahtunut. Lääkäri kertoi, että vakavasta aivoverenvuodosta henkiin jääminen on voinut olla niinkin pienestä kiinni, että Petteri joutui odottamaan avun saapumista kylmässä vedessä pari tuntia. Löydettyä Petterin ruumiinlämpö oli ollut vain n. 35 astetta. Alhainen ruumiinlämpö oli lääkärin mukaan voinut estää verenvuodon haittojen laajenemista. Kuntoutumisen nautusta ei kuitenkaan annettu. Sairaslomaa laitettiin heti kerralla puoli vuotta ja ajokortti otettiin pois. Silloin Petteristä tuntui tosi pahalta.

Oulussa vietetyn viikon hoitajakson päätteeksi hänet siirrettiin Rovaniemelle Lapin keskussairaalaan. Sairaalassa Petteriä katsomassa käyneet tuttavat huomasivat heti, että aivoverenvuoto ei ollut vaikuttanut Petterin järjen juoksuun tai hänen herkästi irtoavaan ja poikkeuksellisen ironiseen ja

sarkasmiin taipuvaan huumoriinsa. Petteri oli vielä ihan umpi-täysi Petteri, vaikka fysiikka ja puhe olivatkin sakanneet.

Lapin keskussairaalaan hänet työnnettiin pyörätuolissa kolmen viikon kuntoutusjakson jälkeen Lapin kuntoutukseen missä hoito oli vaativala lääkinnällistä moniammatillista kuntoutusta ja siellä töissä oleva henkilökunta on tämän alan rautaisimpia ammattilaisia. Kolmen viikon aikana Petteri opiskeli samoja asioita, joita oli opetellut viimeksi 45 vuotta aiemmin, eli kävelemistä, puhumista ja toimeen tulemistä arkiaskareissa. Päästyään sairastumisen jälkeen ensimmäistä kertaa käymään kotonaan, Petteri joutui tunnustamaan laskeneensa alkupeiraisen urakan väärin, sillä puolen tunnin helppo kivenpyörittely oli venähtänyt 5½ viikon mittaiseksi savotaksi ennen kuin ensimmäinen vapaa viikonloppu tuli vastaan.

Lopputarkastuksessa LKS:ssa 18.10.2018 neurologi kertoi tilanteen olevan niin hyvä, kuin se tapahtuneen jälkeen ylipäätään voisi olla. Saman tarkastuksen yhteydessä Petteri sai ajo-oikeuden takaisin. Valo näkyi tunnelin päässä!

Varsinainen hoitosuhde asian tiimoilta julkisen sairaanhoidon kanssa oli päättynyt ja kuntoutusta jatkettaisiin Petterin kotikunnassa Inarissa. KEVA, eli muun muassa valtion henkilöstön eläkevaikuttaja maksoi kuntoutusajan kustannukset. Myös Petterin kotikunta Inari antoi kuntoutukseen liittyviä maksusitoumuksia, eli itse ei tarvinnut viuluja maksaa.

RAJAVARTIOLAITOKSEN TYÖTERVEYS MUKANA KUNTOUTUMISESSA

Kuntoutuminen jatkui yhteistyössä työterveyshuollon kanssa. Alusta asti Petterin tavoitteena oli palata takaisin töihin ja auton ratttiin. Tavoite oli todella kova, sillä sotilasvirassa palvelevan rajavartiomiehen täytyy täyttää lakien ja Rajavartiolaitoksen omien pysyväismääräysten edellyttämät kovat vaatimukset; terveys ja suorituskkyky on oltava jokaisella rajavartiomiehellä sellaisella tasolla, että kaikki tehtävät tulevat hoidetuksi tehokkaasti eikä oma- tai muiden terveys vaarannu operatiivisissa tehtävissä. Työterveyslääkäri suhtautui tavoitteeseen positiivisesti: jos kaverilla on tahto

palata töihin, niin työterveyshuolto ei asettuisi sen esteeksi.

Petteri kävi työterveyshuollon ja työnantajan kanssa keskustelun siitä, mikä olisi tarkoituksenmukaisin tapa päästä palaamaan takaisin töihin. Ratkaisu löytyi työkoittelusta, jossa työntekijä tekee omia työjärjestyksen mukaisia tehtäviään, mutta toimii ikään kuin olisi työharjoittelussa, eli työsuoritusta valvotaan ja siitä vastaa joku toinen henkilö.

Toinen vaihtoehto olisi ollut osa-aikainen työ, jossa itse vastataan työn tekemisestä. Näistä kahdesta mekanismista Petteri koki työkoittelun joustavammaksi ja tarkoituksenmukaisemmaksi tavasta päästä kokonaan työkykyiseksi.

Työkoittelu aloitettiin sairasloman päättymisen jälkeen 1.1.2019. Koittelun aikana työaikaa nostettiin asteittain kohti normaalia työaikaa. Aloitusjakso oli 50% täydestä työajasta.

Työkoittelun ajalta Rajavartiolaitos maksoi palkan Petterille. KEVA taas puolestaan maksoi palkkaa vastaavan korvauksen tältä ajalta työnantajalle. Korvauksen suuruus noudattelee pitkälti sairauspäivärahan suuruutta. Kaksi ensimmäistä kuukautta saadaan normaalia palkkaa ja viimeinen kuukausi 60% palkkauksesta. Mahdollisista koittelun aikaisista poissaoloista olisi tullut raportoida, mutta koittelu sujui niin hyvin, että poissaolopäiviä Petterille ei tullut ollenkaan. Koittelu kesti 31.3.2019 saakka, minkä jälkeen Petteri pystyi palaamaan takaisin töihin vuoropäälliköksi Raja-Jooseppiin virkavastuullisena rajavartiomiehenä.

KIITOKSEN SANA KAIKILLE

Yhdeksän kuukauden toipuminen edellytti Petteriltä valtavia ponnistuksia. Yksin ei koko hommasta olisi tullut kuitenkaan hevonenmittaan.

Petteri toivoikin, että tämän jutun loppuun tulisi edes jonkinlainen kunniainnointi ensinnäkin sille tärkeimmälle, eli vaimolle ja toisekseen niille läheisille, jotka olivat mukana koko pitkän ja kivikoiden tien. Työkavereille ja työnantajalle kuuluu myös kiitos myötäelämisestä. Mieltä ilahduttivat heidän vierailunsa sairaalassa, kuntoutuslaitoksessa ja kotona. Petterin mieleen jäi erityisesti, kun Lapin rajavartioston apulaiskomentaja tuli tapaamaan häntä sairaalaan. Työnantajalta tuli sellaista tukea ja apua, jota sen ei olisi tarvinnut järjestää. Apulaiskomentaja kehotti ottamaan

yhteyttä pienellä kynnyksellä ja kysymään sellaista apua, joka oli edes jollakin lailla RVL:n mahdollisuuksien rajoissa.

Mieleen painui myös se, kun työkaverit kävivät tekemässä Portin perheelle seuraavan talven polttopuut, kun itse ei pystynyt. Matka oli sen verran opettavainen ja raskas, että kyyneliitäkään ei välttytty.

Terveiset lähtevät myös Lapin kuntoutuksen henkilökunnalle, joiden ammattitaito ja asenne tekivät Petteriin suuren vaikutuksen.

Erityisterveiset ja kiitokset lähtevät kuitenkin

sille LKS:n neurologille, joka sairaalassa kierrosta talsiessaan ei huoneeseen saavuttuaan edes vaivautunut juttelemaan Petterin kanssa, vaan puhui ainoastaan mukana kierroksella olleelle hoitajalle. Lääkärin poistuttua huoneesta Petteri kuuli oven läpi, kun neurologi kertoi hoitajalle, että ”tuo rajamies ei tule enää koskaan palaamaan töihin, eikä varsinkaan ajamaan moottorikelkalla.”

Silloin Petteri mietti mielessään, että katotaan saatana! Viime talvena Petterin kelkkaan kertyi 2000 km ja normaalitöihin hän palasi 1.4.2019. Ei mennyt neurologin arvio ihan nappiin.

ETSINTÄ KOPPELOSSA

OLIN VALMIUSPARTIOSSA RAJA-JOOSEPISSA YHDESSÄ VANHEMPI RAJAVARTIJA JANNE RONKAISEN SEKÄ TIETYSTI 7-VUOTIAAN SAKSANPAIMENKOIRA UROS LUPUN (MAISE ´S LAFAYETTE) KANSSA. LAUANTAI ILTANA 11.8.2018 NOIN KLO 22.30, KUN OLIMME JO LEVOSSA SAIMME IVALON POLIISILTA VIRKA-APUPYYNNÖN KADONNEEN HENKILÖN ETSINTÄÄN KOPPELON KYLÄÄN, JOKA SIJAITSEE MUUTAMAN KILOMETRIN PÄÄSSÄ IVALON TAAJAMASTA. KYSEESSÄ OLI NOIN 80-VUOTIAS MUISTISAIRAS NAISHENKILÖ, JOKA OLI LAUANTAINA ILTAPÄIVÄN AIKANA LÄHTENYT KOTOAAN JA OMAISTEN MUKAAN TODENNÄKÖISESTI SOUTANUT MÖKILLEEN REILUN KILOMETRIN PÄÄHÄN.

TEKSTI JA KUVA PETTERI KONTSAS

Lähdimme liikkeelle vehkeet kasattuamme ja perille Koppeloon saavuimme noin puolen yön maissa pimeyden ja kaatosateen saattamana. Kohteessa Poliisi kertoi alkutiedot eli mitä siihen mennessä oli tehty. Kadonneen omainen oli käynyt alkuillasta mökillä kävellen, josta löytyikin soutuvene jota vanhuksella oli ollut tapana käyttää. Itse henkilöstä ei ollut havaintoja ja mökkiinkin oli lukittuna. Siispä päätimme ottaa tämän omaisen oppaaksi ja lähdimme tutkimaan mökin läheisyyttä, jossa todennäköisimmin oletimme kadonneen olleen jossakin vaiheessa.

Mökille saavuttuamme suoritimme pihapiirin ja rakennusten tarkastukset, mutta emme saaneet havaintoja kadonneesta. Seuraavaksi teimme koiralla jäljenhaun mökin ympäriltä. Aloitin järven rannasta ja lähdin kiertämään metsän laitaa mökin ympäri, kunnes pääsimme mökin taakse johtavalle polulle. Sieltä koira merkkasi jäljen. Pyysin partiokaverin paikalle ja pohdimme mitä kadonneen omainen haluaa tehdä, jääkö odottamaan pimeään ja kylmään mökkiin vai lähtekö mukaan jäljestämään. Hän halusi lähteä mukaan mikä oli ihan ymmärrettävää siinä tilanteessa, joten aloitimme jäljestyksen.

Jälki meni polkua pitkin vaaran yli, kunnes vastaan tuli iso suo. Jälki kääntyi menemään kovan maan laitaa oikealle. Jälki kulki hieman poukkoillen kaartaen pikkujiljaa takaisin kohti samaa järveä minkä rannasta lähdettiin. Niinpä saavuttiinkin järven rantaan, mutta naapurimökin pihaan. Koira ei ilmaissut pihapiiristä mitään henkilöön viittaavaa, mutta silti tarkastimme pihapiirin

rakennukset. Pihan toiselta laidalta koira ilmaisi jäljeltä päähineen sekä kasan puolukoita. Omainen tunnistui päähineen kadonneelle kuuluvaksi, joten ensimmäisen kerran pystyimme ilmoittamaan poliisille jotain konkreettista.

Samalla ymmärsin miksi jäljestys oli ollut niin poukkoilevaa, muorihan oli ollut puolukoita poimimassa. Arvelimme että olisikohan kadonnut tällä välin löytänyt takaisin omalle mökilleen, kun se ei ollut kaukana ja järven ranta ohjaisi varmasti perille. MUTTA EI! Jälki kääntyi takaisin kohti vaaraa pois päin rannasta. Hetken päästä löytyi kävelysauva ja koirasta näki, ettei henkilö ollut enää kovin kaukana. Vielä muutama sata metriä jäljestyä ja henkilö löytyi kävelemästä sakkupimeässä ja läpimärkänä jalassaan pikkukengät ilman sukkia. Onneksi oli kelluntatakki päällä, niin pysyi jotenkuten lämpimänä. Omaisen jututtaessa häntä, ei hänellä ollut kuulemma mitään hätää eikä hän tietenkään ollut eksyksissä.

Seuraavaksi pitikin miettiä, miten saadaa muori helpoiten metsästä pois. Kokeilimme taluttaa häntä mutta askel oli jo sen verran lyhyt, että kulku oli todella hidasta. Sitten Janne päätti ottaa

vanhuksen reppuselkään ja suuntasimme takaisin heidän mökkiään kohti. Mökillä pieni tauko ja siitä soutuveneellä tienvarteen, josta Poliisin kyytiin ja kotiin, jossa odottelikin jo ambulanssi.

Palailimme takaisin Raja-Jooseppiin sunnuntai-aamuyöllä noin kello 4.30. Maastossa olimme olleet yhteensä noin kolme tuntia, josta puhdasta jäljen ajoa koiralla noin 1 tunti 15 minuuttia ja matkaa noin 2.2 kilometriä. Koko ajan satoi vettä reilusti. Jäljen iästä ei saatu tarkkaa tietoa eli milloin muori oli tarkalleen lähtenyt, mutta useamman tunnin oli kuitenkin matkaa tehnyt.

Loppu hyvin, kaikki hyvin!

Rajan koiramiehet valitsi vuoden koiranohjajaksi Petteri Kontsaksen Lapin rajavartioston Ivalon rajavartioasemalta. ”Ansiokasta etsintää ja mallikasta jatkotoimintaa hyvien apujoukkojen avustamana.”

LAKKONEN GreenDrive

#älykäsaautoilu

Kun valitset GreenDrive-mallin, tiedät, että auto on vähäpäästöinen ja edustaa kestävän kehityksen mukaisia arvoja. Verkkosivuillamme uudet GreenDrive-autot ja -vaihtoautot on selkeästi merkitty. Tutustu GreenDrive-mallistoon laakkonen.fi. Laakkonen GreenDrive – Tie kestävään tulevaisuuteen.

laakkonen.fi

• Espoo	• Kerava	• Lappeenranta	• Tampere
• Helsinki	• Kouvola	• Lieksa	• Turku
• Joensuu	• Kuopio	• Oulu	• Vantaa
• Jyväskylä	• Lahti	• Porvoo	• Varkaus

Hertz

Minne matkareittisi vie?

Hertziltä vuokraat juuri sinulle sopivan auton Suomessa ja maailmalla.

Valitse vain kohteesi ja varaa.

Varaukset kätevästi osoitteesta hertz.fi

Klassikko välipala

Leader Protein So Much Taste! on erinomainen välipala niin maalla, merellä kuin ilmassakin. Nauti proteiinipatukka kentällä tai tuvassa.

Useita herkullisia makuvaihtoehtoja, proteiinipitoisuudet tuotteissa 19–23 g, riippuen mausta.

Tuotesarjan patukoista löytyy myös täysin gluteenittomia ja laktoosittomia vaihtoehtoja.

Saatavilla hyvinvarustetuilta kioskeilta, huoltoasemilta ja päivittäistavarakaupoista.

Katso lisää
leader.fi

Kutsu kertausharjoitukseen

Kutsu kertausharjoitukseen tupsahti postilaatikoon yllättäin kuin julkisivuremonttia tarjoava kaksikko ovelle.

Mikä voi olla tämä Rajavartiolaitykseltä tullut kirje?

Väärin laskettu viimeinen palkka? Onko palvelukseni arvo huomattu nyt ja päätetty antaa mitali? Tuliko ylenitys vai olenko unohtanut palauttaa kumisaappaat firmasta lähtiessäni. Vai joudunko kenties suorittamaan takautuvasti kaikki 20 pakkisuunnistusta, joita en koskaan läpäissyt.

Ei mitään näistä vaan kutsu kertausharjoitukseen. Eikä mikään kutsu vaan käsky!

Ensimmäisenä piti rynnätä katsomaan kristallipalloa eli kalenteria, miltä se syksyn osalta näyttää. Huh, vapaa viikko juuri harjoituksen aikaan. Ei tarvitse perua mitään.

Sitten alkoi mieli tekemään temppuja. Onpa mukavaa. Ja heti perään, ei hemmetti!

Epäily iski. Mitä minä teen siellä. Enhän minä osaa mitään sotaharjoitukseen liittyvää. Ehkä minut on värvätty viihdytysjoukkoihin. Niitähän oli oikeassa sodassakin. Minun pitää alkaa harjoittelemaan lauluja. Jotain kepeitä. Jos toiset valvovat kaikki yöt ja treenaavat valloitusta niin iltaisin niille on oltava jotain hauskaa ohjelmaa. Kokeilin jonglöörausta. Kolme palloa pysyisi ilmassa hetken aikaa, mutta neljällä en ehtisi opetella ennen syyskuuta.

Kävin armeijan vuosina 1990-91. Maailma on muuttanut sen jälkeen. Se täytyisi ottaa huomioon. Nauravat kohan ne siellä, jos kyselen putkimiinojen perään. Onko ne jo kiellettyjä ja pitääkö opetella asentamaan jotain hyppiviä tai huojuvia miinoja? Miinoja, jotka eivät tapa vaan kirvelevät hetken aikaa.

Olen kyllä valmistautunut harjoitukseen tutustumalla paremmin esimerkiksi toisen maailmansodan kulkuun ja ottanut sieltä vinkkejä, jos pääsen johtamaan jotain hyökkäystä.

Ja voihan se olla, että tämä onkin jo pienen kärjen tekemä yllätyshyökkäys rajan taakse. Putin olisi ihmeissään, vaikka joukkomme ei pääsisikään ihan Moskovaan saakka.

"Yllättivät prki!", naureskeltaisiin Moskovassa hyväntahtoisesti.

Voisi olla kyllä parempi ensin vallata vaikka joku lappeenrantalainen ostoskeskus tai Prisma. Samaan tapaan kuin Japani valloitti lähellä olevia muiden hallinnassa olevia siirtomaita. Ei liian isoa palasta kerrallaan.

Cybersota on myös uutta itselleni. Voihan se olla, että minut istutetaan tietokoneen ääreen viikoksi ja tehtäväksi annetaan tehdä mieltä murentavia twiittejä vihollisesta. Ja koska nyt eletään oikeasti rauhan aikaa niin twiitit tulevat koskemaan savolaisia.

"Kalakukukkojen hiilijalanjälki yli yhdeksän kertaa suurempi kuin Avokadon!"-twiitataan Pansiossa- Savon Sanomat kummastelee!

Minusta meidän on otettava kaikki keinot käyttöön ja ajateltava boksien ulko-

puolelta uusia strategioita mietittäessä. Uusi hallitus on jo hyvä alku ja tekee maasta hieman vähemmän haluttavan viholliselle. Suomalaisia uutisia olisikin hyvä kääntää enemmän naapurimaiden kielille ja jakaa paikallisille väestöille. Osaa luultaisiin pelkäksi propagandaksi, vaikka ei olekaan.

Ja miksi pitää aina odottaa muiden liikkeitä. Tehdään kerrankin itse ensin jotain mikä antaa meille etulyöntiaseman. Onko kukaan koskaan missään pöydässä esimerkiksi vakavissaan ehdottanut, että Suomi hyökkäisi Maltalle? Siellä asuu jo jonkin verran suomalaisia ja voisimme mennä sinne heidän pyynnöstään turvaamaan heidän elämänsä. Iso plussa olisi myös se, että Maltalla toimii suomalaisia pelifirmoja, jotka suoraan syövät Veikkauksen tulosta. Maltalle voitaisiin perustaa kunnon konttori Veikkaukselle, josta kehoitettaisiin kuusi kertaa päivässä kaikkia kansalaisia osallistumaan Kenofesta-reihin.

No niin, takaisin kertausharjoitukseen. Ei pitäisi ajatella negatiivisesti, mutta

vähän pettynyt olenkin, jos ohjelmassa ei ole sulkeisia ja tahtiin marssimista. Miten sekään ei muka koskaan onnistunut armeijassa? Aina tuli vaan huutoa sellaisilla säästys sanoilla mistä joutuisi tänä päivänä oikeuteen ja vankitymään. "Tehän näytätte ihan...huonoilta marssijoilta!" tai jotain sinnepäin.

Discopallon olen jo hankkinut, koska olen ymmärtänyt, että nykyisin tanssi kuuluu kertausharjoituksiin. Ja Trivial Pursuit.

Henkilötarkastuksesta vihjailtiin päihteiden osalta,

joten parasta piilottaa viinat shampoopulloihin. Toimi aikoinaan luokkaretkillä, joten toiminee nytkin. Shampoopullot itsessään saattavat tosin nyt aiheuttaa epäilyksiä, joten pitää vaan toivoa parasta.

Etukäteen kehoitettiin myös kirjautumaan johonkin sähköiseen palveluun. Toivottavasti menestys sovelluksen kanssa ei korreloi tulevaa harjoitusta. Muistutti liikaa Wilmaa.

Sehän tästä vielä puuttuisi, että Wilman lisäksi alkaa Moodle piipitellä ja tuoda viestejä tulevasta harjoituksesta. Pitää varmaan antaa lupia kaiken maailman valokuviin ja kirjoittaa vastuuvapaussojmus, ettei nosta syytettä, jos sattuu räjähtämään harjoituksessa ym.

Singolla olisi kyllä kiva päästä ampumaan. Olen pettynyt siitäkin, jos en pääse.

Ja panssarivaunut olisivat mukava lisä, mutta niitä meillä ei muistaakseni viimeksi ollut. Voi olla, että valehtelen jos kysytään kuka osaa ajaa tammöisellä. Olisihan se yllättävää, jos merivartiostolla olisi panssarivaunuja. Mutta ajatelkaa laiton ulkopuolelta!

Ja nyt pakkaamaan laukkuja. Vaimo ihmetteli vielä eilenkin, että kestääkö se kertausharjoitus tosiaan koko kuukauden? No kestää kestää. En minä näitä ite keksi.

Lepo. Loppu.

Yhteinen turvallisuus

• Meritie •

transtverin.fi

- Saariston kuljetukset ja nostotyöt lautalla.
- Saariston maanrakennustyöt.
- Merikaapeli- ja putkityöt.
- Maissa kaikki maanrakennustyöt ja kunnallistekniikka.

**Saariston
Työvenepalvelu Oy**

Toimimme
pääkaupunkiseudulla.
Puh. 050 666 99

**PORT OF
HANKO**

RAUMACATA
YOUR RELIABLE PARTNER AT SEA

www.raumacata.fi

Lounaisväylä 3 | 26820 RAUMA | Finland

MERITURVA

PYSY PINNALLA!

Meriturvan yksiköt tarjoavat korkealaatuista turvallisuuskoulutusta ammattitaitoisten kouluttajien johdolla. Ota yhteyttä, niin suunnitellaan yhdessä ryhmällesi sopiva koulutuskokonaisuus!

Merenkulun turvallisuuskoulutuskeskus
puh. 019 - 2876 600 • www.meriturva.fi

**Ursuit®
Kuivapuvut
Ammattikäyttöön**

SIJOEN

info@ursuit.com / www.ursuit.com

RAJAN **FUTISMESTARUUS** 2019

RATKOTTIIN ROVANIEMELLÄ

VUODEN 2019 RAJAN FUTIKSEN MESTARUUDESTA PELATTIIN PERJANTAINA 9.8.2019 ROVANIEMELLÄ SUSIVOUDIN KENTÄLLÄ LAPIN RAJAN ISÄNNÖIMÄNÄ. KELI SUOSI PELAAJIA, EI OLLUT LIIAN KUUMA EIKÄ LIIAN KYLMÄ. VAIKKA TOKI HIKI TAISI TULLA IHAN JOKAISELLE RAJAMIEHELLE JA -NAISELLE.

TEKSTI JA KUVAT **VILLE WILLMAN**

Järjestelyt olivat kohdallaan ja kanttiinissa kahvi sekä pulla vaihtoi omistajaa. Paikalle oli saapunut kuusi joukkuetta: SLMV, LSMV, KR United, Suomussalmi, FC Jooseppi sekä Lapin Raja. Pelasimme yksinkertaisen sarjan eli pisteet viivan alla ratkaisee.

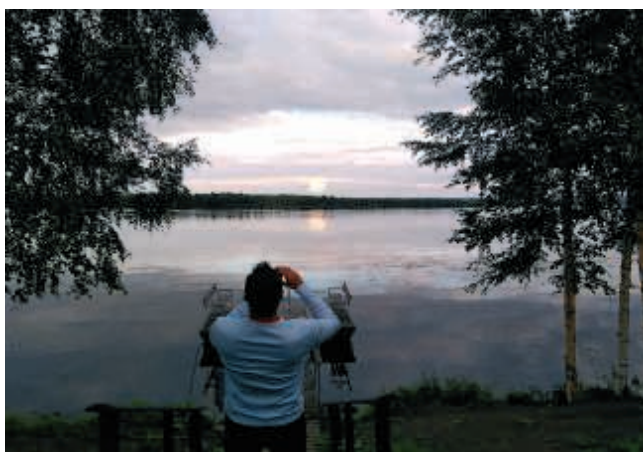
Tällä kertaa SLMV vei mestaruuden niukalla kahden pisteen erolla Lapin Rajaan. Lapin Rajalla oli mahdollisuus ratkaista mestaruus edukseen omilla toimilla, koska he voittivat SLMV:n rankkareilla ja saivat piste-edun viimeisiin otteluihin. SLMV ja LR olivat tähän mennessä voittaneet omat ottelunsa. Kovakuntoinen Suomussalmi koki kuitenkin Lapin Rajan kynnykseksi mihin sitten hieman kompastuttiin, Suomussalmi vei pelin 0-2 ja piste-etu palasi Suomenlahdelle. SLMV hoiti mallikkaasti loput pelinsä ja vei mestaruuden kahden pisteen edulla Lappiin nähdessä.

Turnauksen parhaaksi pelaajaksi valittiin Ahti Rantanen (SLMV) ja paras maalivahti tuli niin ikään Suomenlahdelta, Petter Stauffer. Turnauksen Fair Play pelaajaksi valittiin Tiina Kauhanen FC Joosepista ja maalikuninkuus jaettiin tällä kertaa Lapin Rajan Ari Palolahden sekä Kainuun Aleksi Kolehmainen kesken. Molemmat herrat tekivät vii-

pelaajia monesta eri vartiostosta. Yhteispeliä parhaimmillaan. Monta kertaa sai sanoa käsipäivää ja kysyä että "mitä kuuluu?". Siitäpä ne jutut sitten lähtivät liikenteeseen ja turinaa riitti.

Turnauksen jälkeen kaikille pelaajille oli varat-

si maalia, sisältäen yhden hattutempun.

Sitoutuminen sovittuihin asioihin on sellainen juttu mitä ei voi liikaa alleviivata, oli sitten kyseessä työaika tai vapaa-aika. Jälleen kerran oli ilo huomata kuin hienosti väki liikkui paikalle pelaamaan vuotuista turnausta jalkapallon merkeissä. Länsi-Suomen pelaajatilanne oli niukka, mutta heidän maalilla kävi tuuraamassa

tu yhteinen saunatila, missä päästiin pesemään pölyt pois ja puimaan jälkipelit kuntoon. Saunan terassilla kun istuttiin porukalla niin siinä näki sen kuinka Rajavartiolaite ulottuu tosiaankin maasta merelle ja ilmaan asti. Saman pöydän ääressä oli merellistä vartijaa sekä rajavartijaa Suomen eteläkärjestä aina pohjoisimpaan Lappiin asti. Työpaikkojen etäisyys noin 1200km, pöydän pituus noin 4m. Jutut erilaisia, mutta yhtä hyviä. Saunan jälkeen siirryttiin yhteiselle ruokailulle ja porokiusaus teki kauppansa kyselemättä. Kerrankin suurin osa porukasta oli hiljaa, ruoka näytti maistuvan.

Vuoden päästä pelataan Oulussa, kiitos LR ja kiitos kaikki työkaverit!

**PORT OF
KALAJOKI**

www.portofkalajoki.fi

ESL Shipping

LOADED WITH NORDIC KNOW-HOW

70 YEARS OF SHIPPING 1949–2019

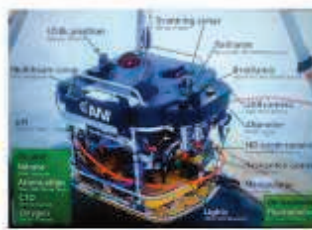

The **ASPO** Company

TECNEX OY

HGH:n Spynel infrapuna-
tutkat ja muita valvontalaitteita

Ocean Modules ROVi
Air & Sea -konsepti
Rotzler-nostovinnit

Thermo Scientificin
kemikaalianalysaattorit
ja muita analyysilaitteita

Turvallisuutta ja luotettavuutta

www.tecnex.fi

PORT OF UUSIKAUPUNKI LTD

HEPOKARINTIE 2 • FI-23500 UUSIKAUPUNKI • FINLAND
OFFICE: +358 50 420 5193 • SATAMA@UKIPORT.FI • WWW.UKIPORT.FI

**TURVALLISUUDEN
SUUNNANNÄYTTÄJÄ**

securitas.fi

METSÄKANALINTUKANNAT NOUSUSSA

Kuluneen kesän riistakolmiolaskentojen mukaan metsäkanalintukannat ovat edelleen nousu-sa. Tämä johtuu pääosin edullisista pesimäolosuhteista, joskin alueelliset

korkeimman kasvun kohdistu-essa Pohjois- ja Etelä-Savoon. Sen sijaan kan-ta laski Etelä- ja Kaakkois-Suomessa, joissa se jäi selvästi pitkäaikaisen keskiarvon alapuolelle.

Pyykannan tiheys lähestyy riistakolmiolaskennan historian huippulukuja, Kasvu oli voimakainta keskisen Suomen ja Oulu-Kainuun alueilla, suurimman tiheyden keskittyessä Pohjois-Savona ja -Karjalan alueille. Sen sijaan Kaakkois-Suomi jää tämänkin lajin osalta peränpitäjäksi miinusmerkillä kasvuluvullaan.

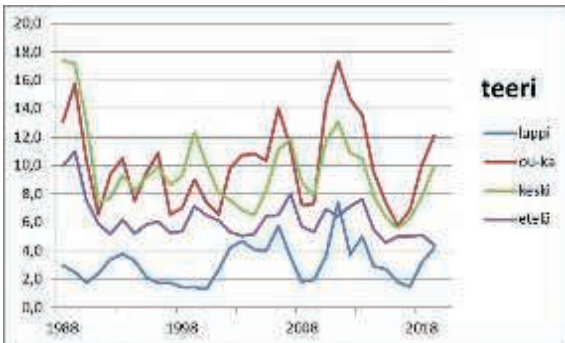
Riekkokannan tiheys osoittaa riistakolmiohistorian keskitiheyttä Metsä-Lapissa ja Oulu-Kainuussa, minkä lisäksi sen ylittäviä tiheyksiä esiintyi paikoin Itä- ja Ylä-Lapissa. Pitkässä juoksussa riekon elinalue

on kaventunut huomattavasti muita metsäkanalintuja enemmän eikä se muuksi muutu, vaikka

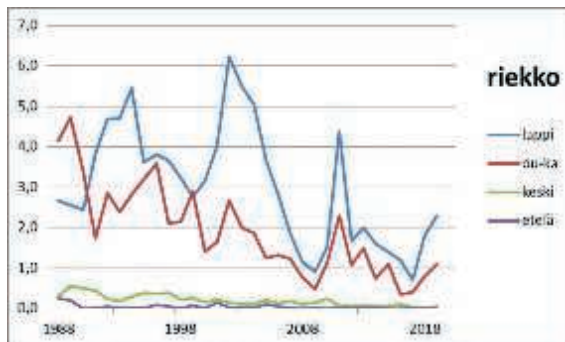
laji havaittiinkin joillakin Pohjanmaan kolmioilla useamman poissaolovuoden jälkeen.

Metsäkanalintujen tarkempi kannanvaihtelu ja yksilötiheys ilmenee tarkemmin oheisesta graa-

Rautalammin Ratalammen kalat kuolivat liialliseen veden lämpenemisestä johtuvaan happikatoon.

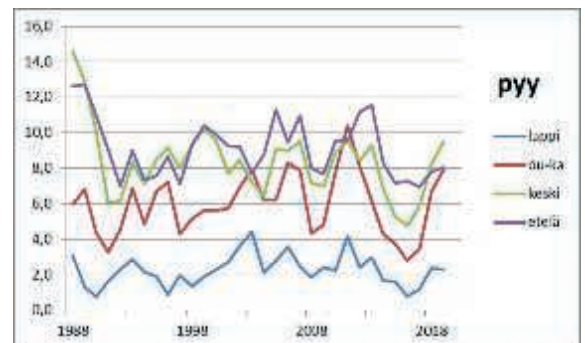
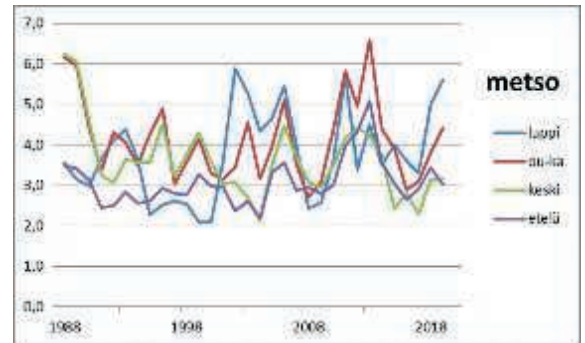
vaihtelut voivat olla suuria. Pyydettävää siis on, mutta silti on syytä muistaa, että lisääntymiskyki

lähenee huippuaan ja odotetta-vissa on sen kääntyminen lähivuosina taas laskusuuntaan. Toisaalta vesilintukannat ovat edelleen las-kusuunnassa, eikä käännettä parempaan ole näköpiirissä. Eli suo siellä – vetelä täällä, mikä tarkoittaa kummallakin sektorilla maltillisuutta pyyntiin.

Yksityiskohtaisemmin tarkasteltuna metsokannan kasvu oli vahvinta Koillismaalla ja Itä-Lapissa, minkä lisäksi minkä lisäksi myös Rannikko-Pohjanmaan, Satakunnan ja Pohjois-Savon alueet olivat selvässä noususuunnassa, Kainuun pysyessä lähes ennallaan. Metsotiheydet laskivat eniten Pohjois-Karjalan sekä Kaakkois- ja Varsinais-Suomessa, joissa laji on muuta maata harvalukuisempi.

Korkeimmat teerikannat havaittiin Rannikko-Pohjanmaalta ja Pohjois-Savosta Koillismaalle ulottuvalla vyöhykkeellä,

fista.

Muusta metsästyksestä mainittakoon, että hirvi- ja karhulupien määrät ovat pysyneet jokseen-kin ennallaan. Jäniskanta vaikuttaa omien havaintojen mukaan runsaalta, minkä lisäksi kannattaa muistaa ja selvittää tiettyjen vieraslajien muuttuneet rauhoitusajat ja metsästyssäännöt.

KALAKUOLEMAT PUHUTTAVAT

Kesän puhuttavimmat eräutiset olivat Tornionjoen ja Rautalammin Rautalammen oudot ka-lakuolemat. Näistä ensin mainitun syyksi epäillään vesihometta, joskaan täyttä varmuutta tästä ei ole saatu. Asia herätti huomiota ennen kaikkea siksi, että ilmiö kohdistui arvokkaisiin nousulohiin.

Jälkimmäisen tapauksen syyksi paljastui matalahkon ja rehevöityneen lammen liian korkeaksi noussut veden lämpötila, mikä johti happikatoon ja kalojen tukehtumiseen. Myötävaikuttaneista teki-jöistä mainittakoon lammen lähes olematon virtaama, mistä johtuen siihen ei juuri tullut uutta, raikasta vettä. Seurauksena kymmeniä tuhansia kiloja kuolleita kaloja, joista osa ehti tuhansien loppien juhlista huolimatta mädäntyä, ja haju oli sen mukainen. Toki ne siivottiin mahdollisuuksien mukaan pois, mikä poisti pienellä viiveellä myös hajuhaitat.

Kolmas samaan aiheeseen liittyvä puheenaihe, koska kyttyrälohen (*Oncorhynchus gorbusha*) lisääntynyttä esiintymistä Näätämö- ja Tenjoessa sekä sen latvahaaroihin kuuluvissa Inari- ja Karasjoissa (Norjassa).

Tyynenmeren lohiin lukeutuva kyttyrälohi on levinnyt Suomen ja Norjan lohijokien lisäksi ai-na Brittein saarille saakka. Se kutee huomattavasti aikaisemmin kuin merilohi (=Atlantin lohi), ja näin ollen valtaa niiden kutupaikat. Se ei kasva juuri 1,5 – 2 kiloa suuremmaksi, joten sen kalastuksellinen arvo ei ole kovinkaan suuri, eikä se ole maultaankaan läheskään merilohien veroinen. Se on myös siinä mielessä ongelmallinen, että se kuolee muiden Tyynenmeren lohien tapaan kutunsa jälkeen, eivätkä jokeen tai sen rannoille ajautuneet kalanraadot ole kovinkaan mieltä ilahduttava näky.

Kyttyrälohen esiintymisalueen laajeneminen johtuu neuvostoliittolaisten ja venäläisten tekemistä istutuksista alueensa Jäämereen laskeviin jokiin, mistä sen on aloittanut leviämisenä kuningas-ravun kohti länttä.

ERÄSTÄJÄN SYYSKAUSI

Syksy on erähenkilöinkin sadonkorjuu-aikaa, jolta odotetaan saaliin ohella myös elämyksiä. Toisaalta pimeys, liukkaudesta ja kylmyys voivat muodostaa vaaratilanteita, joita on pyrittävä mahdollisuuksien mukaan välttämään. Tämä

koskee erityisesti aseiden ja ampumatarvikkeiden käsittelyä, mut-ta myös liukkailla ranta-alueilla ja vesillä liikkumista.

Ajantaisaiset metsästyksen ja pyyntiajat löytyvät osoitteesta: <https://riista.fi/metsastys/metsastys-ajat/>

Riistanhoitoyhdistykset ja metsästyssseurat voivat lyhentää mainittuja metsästysaikoja, asettaa saalisrajoituksia tai kieltää kokonaan jonkin

riistalajin metsästyksen, joista on oltava selvillä ennen metsästyksen aloittamista.

Oheiset metsästysajat eivät koske Ahvenanmaata, jossa on voimassa omat säädöksensä.

Jousimies

KURVARIT

KIP SERVICE OY

STRATEGINEN KUMPPANI MYÖS TURVALLISUUDESSA

KOKKOLA INDUSTRIAL PARK (KIP) ON POHJOIS-EUROOPAN SUURIN EPÄORGAANISEN KEMIANTEOLLISUUDEN KESKITTYMÄ. POHJANLAHDEN RANNALLA SIJAITSEVALLA 700 HEHTAARIN KOKOISELLA ALUEELLA SIJAITSEE 15 TUOTANTOLAITOSTA SEKÄ NOIN 60 PALVELUYRITYSTÄ. ALUE TYÖLLISTÄÄ SUORAAN 2 250 HENKILÖÄ. TÄÄLLÄ JOS MISSÄ TURVALLISUUS SYNTYY YHDESSÄ TEKEMÄLLÄ.

KIP:n yritysten vuotuinen liikevaihto on yhteensä 1.72 miljardia euroa ja viennin arvo 1.75 miljardia euroa. Kokkolasta toimitetaan maan rajojen ulkopuolelle merkittävä

osa suomalaisen metalli- ja kemianteollisuuden viennistä. Toiminnan laajuudesta johtuen suurteollisuusalueelle tarvitaan myös palveluntuottaja, joka toimittaa yrityksille luotettavasti ja kustannustehokkaasti niiden tarvitsemia palveluita. Tätä varten perustettiin kymmenen vuotta sitten KIP Service Oy.

- KIP Service on teollisuuden strateginen kumppani. Meidän tuottamat palvelut ja ratkaisut

KIP Servicen turvallisuuspäällikkö Jussi Lång kehuu hyvää yhteistyötä merivartioston kanssa.

parantavat asiakkaidemme kilpailukykyä ja takaavat osaltaan tuotantolaitosten toimintavarmuuden, sanoo yhtiön toimitusjohtaja Olli-Matti Airiola.

KOULUTUSPALVELUITA MUUN MUASSA VIRANOMAISILLE

Turvallisuuspalveluiden, kiinteistö- ja infrapalveluiden sekä ympäristö- ja koulutuspalveluiden lisäksi yhtiö tuottaa erilaisia tukipalveluita.

KIP Servicen turvallisuus- ja vartiointipalvelut kattavat laajan kokonaisuuden palo- ja pelastustoimesta vartiointiin, kulunvalvontaan sekä turvallisuuteen liittyviin koulutuksiin.

- Olemme investoineet viime aikoina huomattavasti koulutuspalveluihin, joita tarjoamme myös viranomaisille. KIP Servicen koulutuspäällikkönä äskettäin aloittaneella Jonas Sandlinilla on pitkä kokemus vaativista tehtävistä koulutuksen ja henkilöstön osaamisen kehittäjänä, Airiola kertoo.

MERIVARTIOSTO MUKANA KUMPPANUUSVERKOSTOSSA

Olenainen osa turvallisuuden kokonaisuutta on

- Olemme kehittäneet voimakkaasti koulutuspalveluitamme, joita tarjoamme myös viranomaisille, KIP Servicen toimitusjohtaja Olli-Matti Airiola sanoo.

vuodesta 2016 lähtien suurteollisuusalueella toiminut KIP Servicen päätoiminen tehdaspalokunta. Se on erikoistunut toimimaan teollisuusalueen vaativissa erityisolissa.

- Tehdaspalokunnan henkilöstöltä vaaditaan jatkuvaa kouluttautumista. Käytännön harjoittelu tapahtuu tehdasalueella yhdessä viranomaisten ja tuotantolaitosten kanssa, kertoo KIP Servicen turvallisuuspäällikkö Jussi Lång.

KIP Service tekee jatkuvaa yhteistyötä kumppanuuksverkostonsa kanssa. Turvallisuusasioissa tärkeä kumppani on Rajavartiolaitos ja sen henkilöstö Kokkolan merivartiostasemalla.

Jussi Lång muistuttaa, että KIP:n alueeseen kuuluu myös vilkkaasti liikennöity Kokkolan Satama, joka on Suomen suurin bulk-satama, suurin raideliikenne- ja transitoliikennesatama sekä kolmanneksi suurin yleissatama. Sen kautta kulkee esimerkiksi tuotantolaitosten tarvitsemia raaka-aineita sekä Kokkolasta maailmalle lähteviä tuotteita.

- Suurteollisuusalueella voimassa oleva oleskelu- ja liikkumisrajoitus ulottuu vesialueille. Meillä on suora yhteys merivartiostoon, joka huolehtii muun muassa siitä, etteivät merellä liikkuvat aiheuta vaaratilanteita laivaliikenteelle.

Merivartiosto puolestaan hyödyntää KIP Servicen paikallistuntemusta.

- Koska suurteollisuusalue on kooltaan iso ja toimijoita runsaasti, me opastamme merivartiostoa

toa tarvittaessa alueen erityisyyksiin heidän operoidessaan vaikkapa laivojen kanssa, Lång jatkaa.

Hän kehuu yhteistyötä merivartioston kanssa avoimeksi ja sujuvaksi. Juuri sellaiseksi, joka parantaa turvallisuutta yhdessä tekemällä.

LISÄTIEDOT:

Olli-Matti Airiola,
toimitusjohtaja
puh. 010 505 9520

Jussi Lång,
turvallisuuspäällikkö
puh. 010 505 9525

Jonas Sandlin,
koulutuspäällikkö
puh. 010 505 9543

s-postit: etunimi.sukunimi@kipservice.fi
www.kipservice.fi

Kokkola Industrial Park työllistää suoraan 2 250 työntekijää.

TURVALLISUUS- KOULUTUKSET

Osaamisen kehittäminen on investointi organisaation ja yksilön kilpailukykyyn!
KIP Service tarjoaa monipuolisia ja laadukkaita turvallisuuskoulutuksia mm. tilityökortti-, työturvallisuuskortti-, sähkötyöturvallisuuskortti-, vesityökortti-, ensiapu- sekä säteilysuojelun täydennyskoulutuksia.

Tutustu tarkemmin koulutustarjontaan [www-sivuillamme](http://www.sivuillamme)

Investering i kompetensutveckling ger konkurrensfördelar för både organisationen och individen! Via sakkunniga utbildare erbjuder KIP Service ett stort utbud utbildningar t.ex. arbetssäkerhetskort, heta arbeten kort, elsäkerhetskort och första hjälp.

Bekanta er noggrannare med vårt utbildningsutbud i vår hemsida!

KIP SERVICE OY
www.kipservice.fi

KIINTEISTÖ- JA INFRAPALVELUT • YMPÄRISTÖPALVELUT • TURVALLISUUSPALVELUT • KOULUTUS- JA KONSULTOINTIPALVELUT • TUKIPALVELUT

SIEVI GT ROLLER HIGH TURVAJALKINEET

LAADUKKAAT JA TURVALLISET

RAJANYLITYSPAIKALLA TYÖSKENTELEVÄT OVAT VAATIVIA MITÄ TULEE JALKINEISIIN. SAMAT JALKINEET KUN TULISI SOVELTUA NIIN SISÄ- KUIN ULKOKÄYTTÖÖN SEKÄ MIELELLÄÄN MYÖS KESÄ- JA TALVIKÄYTTÖÖN. POHJAN TULISI PITÄÄ PINNALLA KUIN PINNALLA JA KENGISSÄ OLISI HYVÄ OLLA MYÖS VARPAIDEN JA JALKAPOHJAN SUOJAUS. PIKAKIRISTYSMEKANISMI TUO KENGILLE SELKEÄSTI LISÄARVOA.

Sievin GT Roller High kenkien pohjissa on teräksiset naulaanastumissuojat ja komposiitista valmistetut varvas-suojat. Lupeissa on siis jalkaterälle kattavaa suojaa.

Vielä kun lisätään tähän kengän gore-tex -kalvo, joka takaa hengittävyyden ja vedenkeston, jaloilla pitäisi olla täydet edellytykset selvitä rankemmastakin työpäivästä. GT Roller High istuu le-veämpilestiseenkin jalkaan hyvin ja kalvo vastaavasti lupaa pitää jalat kuivina koko työpäivän ajan, olosuhteista riippumatta. Itse kengän päällismateriaali on nupukkaa.

Kenkien pikakiristysmekanismi sulkee jalkineet todella helposti, tasaisesti ja varsinkin nopeasti. Todellinen hyöty rajanylityspaikalla, jossa vuorotellen ollaan ulkona ja sisällä, saadaan paitsi nopeasta kenkien kiinnittämisestä, myös kenkien avaamisesta. Kun tulet sisälle ja haluat joko vain avata kenkien kiinnitystä hetkeksi tai ottaa kengät kokonaan pois jalasta, vedät vain rullaa ulospäin. Sen jälkeen vain nostat jalat pois kengistä. Aikaa

kului muutama sekunti. Kun haluat taas laittaa kengät jalkaan, rullaat kiristimistä nauhat sopivalle kireydelle. Nopeaa ja helppoa - vanhoja nauha-

kenkiä ei todellakaan tule näitä käyttäessä ikävä!

Mikäli jalkasi on kapealestin, voi olla että kannattaa laittaa sormi tai kaksi varren väliin, kun kiristät rullasta nauhoitusta. Näin kireys tulee

tasaisemmin jalkaan. Muutoin voi varsi kiristyä suhteessa jalkapöytään liikaa. Itse kenkien kiristys pysyy hyvin kiinni ja kiristysmekanismi tuntuu käytössä laadukkaalta ja kestävältä.

Kengät tuntuvat jalassa keveiltä. Varsi tuntui aluksi hieman jäykältä, mutta edellä mainittu sormet välissä -kiristäminen korjasi asian. Kapealestisen etu on lämpimällä kelillä se, että jalkaterällä on kengässä hieman ilmatilaa, joten se ei hikoja kovin helposti.

Kenkien puhdistaminen on helppoa. Koska ne ovat vedenpitäviä, ei niitä pes- tessä tarvitse turhaan pelätä sisäpuolen kastumista. Kestävät reipasta pesua siis!

Kengät ovat todella laadukkaan oloiset, eli soveltuvat oikein hyvin esimerkiksi rajanylityspaikalla ulkomiehen tehtäviä tekeville. Pohja pitää talvella ja nykyään pohja voidaan tarpeen mukaan nastoittaa. Sopivalla sukalla varustetuna kenkien talvityö onnistuu ainakin sellaisella, joka pääsee välillä myös sisälle.

Vahva suositus!

VIKING TROPHY 3.0

KUMISAAPPAAT RAJAPOLULLE JA METSÄSTYKSEEN

Viking trophy 3.0 kumisaappaat soveltuvat vaativaan käyttöön. Ne rullaavat mukavasti kovalla alustalla ja ovat kevyet kävellä myös vaativammassakin maastossa.

Testivoittajakumisaappaassa on hyvä pito ja mm. Säädettävä ja korkea varsi.

Viking Trophy 3.0 Kumisaapas, jossa on vaimennettu sisäpohjallinen ja isokuvioinen ulkopohja. Varren polyesterivuori on kestävä ja kuivuu nopeasti. Sisäpohjallinen on irrotettava ja muotoonvalettu, ja sen kantaosa on vaimennettu. UGC®-ulkopohja on kestävä ja isokuvioinen. Syvät kuviot osoittavat eri suuntiin, mikä takaa hyvän pidon kaikissa keleissä.

Trophy 3.0 sopii hyvin mm. metsästykseseen ja muuhunkin vaativaan käyttöön. Siinä on pitkä varsi, joten risut ja muut ei-toivotut esineet eivät pääse saappaan sisään.

Jalkaterän kumiseos sisältää kolme kerrosta pienitiheyksistä kumia. Pieni tiheys tekee saappaasta kevyen laadusta tinkimättä.

Trophy 3.0:ssa on normaali pohjoismainen lesti, jossa on tilava kärkeä.

Tuotetiedot: paino: 2,3 kg/pari (koko 41) ja varren korkeus: 410 mm (koko 41)

TASMANIAN TIGER FIELD PACK MK II 75L

MONIPUOLINEN JA LAADUKAS RINKKA KOVAAN KÄYTTÖÖN!

TASMANIAN TIGERIN FIELD PACK MK II -REPPU ON KLASSINEN ARMEIJAREPPU V2-KANTOSYSTEEMILLÄ. REPUN KANSI ON IRROTETTAVA JA OLKA- JA LANTIOVYÖT OVAT SÄÄDETTÄVISSÄ. VYÖT ON PEHMUSTETTU ERGONOMISESTI, MIKÄ TEKEE REPUN KANTAMISESTA MIELLYTTÄVÄÄ. REPUSTA LÖYTYY USEITA TASKUJA JA SÄILYTYSRATKAISUJA, MUTTA NIITÄ ON HELPPO MYÖS LISÄTÄ OMAN MAUN MUKAAN. PÄÄLOKERO JA ALIN LOKERO ON TÄYSIN EROTETTU TOISISTAAN, MIKÄ LISÄÄ KÄYTETTÄVYYTTÄ.

Isohkon tilavuuden ansiosta varusteita saadaan repun sisään runsaasti suojaan. Kompressiohihnojen ansiosta repun kokoa voi pienentää, kun reppua kannetaan vajaalla kuormalla. Field Pack soveltuu siis tarvittaes-

sa jopa päivärepuksi, vaikka onkin omimmillaan paljon tavaraa sisuksissaan. Repun kannen alle saa helposti kiinni esim. makuualustan.

MOLLE-nauhakujastoa on repussa riittävästi – edessä, sivuilla ja repun päällä. Tämä takaa sen, että jokainen voi viritellä oman reppunsa erilaisilla erikseen myytävillä taskuilla sellaiseksi kuin haluaa.

V2-kantosysteemillä (korkeuden säätö) saa repun istumaan hyvin erikokoisiin selkiin, eli pitkiin, lyhyisiin ja kaikkiin siltä väliltä. Repun tuntuma selässä on erittäin hyvä. Se istuu tukevasti ja napakasti paikallaan hieman isommassakin ”ryt-tyytyksessä”. Reppu asettuu automaattisesti juuri oikeaan korkeuteen selässä yläselän kohdalle. Kannattaa kuitenkin pakata painavimmat tavarat lähelle selkää. Ainoastaan kantoviilekkeiden leveyden säätöä jäi hieman kaipaamaan. Hiihtäessä tuntui, että pieni levennys olisi voinut olla paikallaan. Ilman kävelysauvoja kävellessä tätä ei huomannut.

Tämän laadukkaampaa reppua saa hakea, ja voi olla että ihan helposti ei löydäkään. Tämä on myös reppu, jonka hankintaa ei tarvitse katua ja se kestää varmasti myös isältä pojalle. Jos haluat hankkia kerralla erinomaisen repun, niin TT Field Packia voi suositella!

OMINAISUUDET

- Tilavuus 75 litraa
- MOLLE -nauhakujaston ansiosta rintaan on mahdollista kiinnittää lisää kantopusseja
- Irrotettava keskiosa
- Säädettävä rintahihna
- Puristushihnat sivuilla
- Kahvat edessä ja takana
- Korkeussäädettävä vetoketjullinen yläosa
- Rinkka on yhteensopiva nesteytysjärjestelmän kanssa
- Mitat: 73 cm x 32 cm x 21 cm

- Tilavuus: 75 L
- Paino: 2,65 kg
- Kantojärjestelmä: V2-System (TT)
- Kangas: CORDURA®700 den

TASMANIAN TIGER

Tasmanian Tiger on saksalainen yritys, joka on keskittynyt valmistamaan vi-
ranomais- ja ammattikäyttöön tehtyjä
huipputuotteita. Suunnittelussa, ma-
teriaalivalinnoissa sekä valmistukses-
sa on huomioitu erittäin vaativat käyttöolosuhteet. Laajassa valikoimassa on MM. erilaisia kanto-
järjestelmiä sekä lisävarusteita, jotka soveltuvat
mainiosti metsästäjille, reserviläisille, eränkävijöille
sekä mm. poliisille ja puolustusvoimille.

MIKÄ MOLLE?

Termi molle tulee sanoista Modu-
lar Lightweight Load-Carrying
Equipment -termistä, joka vapaasti
suomennettuna tarkoittaa kevyitä
kuormaa kuljettavia laitteita. Molle-
järjestelmä otettiin käyttöön vuonna 1997.

Molle voi olla esimerkiksi tekstiilistä valmis-
tettua nauhaa, joka on tikattu kiinni reppuun
tai suojaliiveihin niin, että pystytikkien välissä
on muutaman senttien mittainen rako. Tuohon
rakoon pystyy kiinnittämään erilaisia varusteita
roikkumaan repun, rinkan tai liivien ulkopuolelle.
Kokonaisuutta voidaan kutsua myös molle-
kujastoksi.

Molle-kujaston voi rakentaa esimerkiksi kestä-
västä PP-nauhasta tai cordyran nylonista. Näihin
voidaan myös yhdistää lisäksi pehmeä tarra. Peh-
meä velcro-tarra tulee nauhan ulkopintaan niin,
että siihen voidaan kiinnittää erilaisia merkkejä.
Jokainen tuote, joka hyödyntää kiinnityksessään
modulaarisia menetelmiä niin, että se sopii käy-
tettäväksi Molle kujaston kanssa, kutsutaan usein
Molle-yhteensopiviksi. Tällaisia ovat esimerkiksi
Savotan lisätaskut tai työkalutaskut.

Mollea käytettiin alunperin sotilaskäyttöön
soveltuvissa tuotteissa, kuten suojaliiveissä sekä
armeijan repuissa ja rinkoissa. Järjestelmä on
kuitenkin todettu maailmanlaajuisesti niin käte-
väksi, että sen käyttö on levinnyt myös tavallisiin
ulkoiluvarusteisiin. Molle-järjestelmään voi niihin
tarkoitettujen taskujen lisäksi kiinnittää tavaroita
esimerkiksi karabiinihaan avulla.

MEHEVÄ JÄÄPAISTI HIRVENLIHASTA

Syksy alkaa vähitellen kiristää otettaan ja mennyt kesä jää muistoihin. Metsämiehet ovat tätä jo odottaneet. Riistasta syntyy osaavissa käsissä monenlaista herkkua. Kyyhkyt, sorvat, metsäkanalinnut ja muut siivekkäät päätyvät pannulle tai uuniin erilaisina paloina. Kohta voi lautaselta löytää taas jänistä ja hirveäkin. Usein hitaasti ja ajatuksella valmistettu paisti onkin viikonlopun kohokohta ja arvokkainta ruokaa mitä voi vieraille tarjota. Niin on jääpaistina tunnettu hirvipaistikin. Pikaruoaksi siitä ei ole mutta minkä ajassa häviää, sen maussa voittaa.

Jääpaistin valmistamista ei tarvitse juurikaan etukäteen valmistella. Otetaan lihakimpale pakastimesta ja pistetään se 100 asteiseen uuniin ritilälle. Paistin alle laitetaan uunipelti jossa on pari senttiä vettä. Pellin tarkoituksena on kerätä tippuva neste ja samalla vesi pitää uunin ilmankosteyden sopivana.

2kg paistille sopiva paistoaika on 10-12h. Hitaasti matalalla lämmöllä paistaessa liha kypsyy läpi saakka kuivattamatta kuitenkaan sitä pinnalta korpuksi. Paistolämpömittarilla varmistat ettei liha mene liian kypsäksi. Sopiva kypsän paistin

sisälämpötila on 65-70 astetta syöjien tottumuksista riippuen. Vielä 70 asteinenkin liha on sisältä hieman punaista mutta mureaa ja mehevää.

Kun liha on kypsää, se nostetaan uunista pois ja laitetaan pataan odottamaan.

Nyt on aika tehdä marinadi lihaa varten. Kiehauta n. litra vettä ja sekoita siihen 0,5dl merisuolaa, 1tl sokeria, 0,5tl rouhittua mustapippuria ja muutama laakerinlehti. Kaada valmis marinadi lihan päälle siten että se peittyy kokonaan. Paras on laittaa lihan päälle painoa ettei se nouse kellumaan. Näin liha saa marinoitua n. 5h.

Lopuksi liha nostetaan padassa marinadin kanssa uuniin vielä vajaaksi tunniksi. Näin liha

lämpimää uudestaan ja se on valmista tarjottavaksi. Marinadia ei kannata heittää pois vaan sitä voi hyödyntää kermakastikkeessa tai punaviinikastikkeessa.

Paistin kanssa voi tarjota esimerkiksi uunilohkopottuja, kuullotettuja sipulirenkaita ja puolukkasurvosta.

Bon appetit!

Asko Ristolainen

KUSTANTAJA: LIKE 2017, 195 SIVUA

ROSA LIKSOM - EVERSTINNA

EVERSTINNA ON KIRJAILIJA ROSA LIKSOMIN NELJÄS ROMAANI JA SE KERTOO LAPPILAISEN KIRJAILIJA ANNIKKI KARINIEMEN TARINAN. TEOS ON TAATTUA LIKSOMIA - TEKSTI ON KIRJOITETTU TORNIOJOKILAAKSON MURTEELLA, MUTTA SE VAIN ELÄVÖITTÄÄ JA SYVENTÄÄ KIRJAN TARINAA. KIRJA ON TARINA KIRJAILIJAN JA LAPIN RAJAVARTIOSTOSSA VAIKUTTANEN EVERSTIN SUHTEESTA ANNIKKIN ÄÄNELLÄ KERROTTUNA.

Teosta lukiessa välillä nousevat ihokarvat pystyyn inhosta. Pikkuystävästä hyväksikäytetyksi joutunut lapsi kasvaa nuoreksi naiseksi ja rakastuu. Tunteet kuohuvat ja elämä on alussa.

Ensimmäinen avioliitto kariutui, mutta tuttu lapsuuden setä on palannut kuvioihin. Opettajaksi valmistunut Annikki saa työpaikan syrjäkylän koululta. Everstin ensimmäinen vaimo on kuollut ja nuori opettajatar kiinnostaa. Avioliiton myötä paljastuvat kahden sodan mieheen jättämät syvät arvet. Puhua ei osata, voida tai kyetä, mutta muutoin tunteiden hukuttaminen viinaan onnistuu. Käsien käyttäminen vaimoon ja fyysinen ja henkinen alistaminen tulevat arkipäivään. Ne ajavat kirjailijattaren hulluuden partaalle. Vuosikymmenien henkinen kuristusote ja piina päättyy vasta everstin kuolemaan ja kahleista vapautumiseen.

Teksti on hersyvää ja Annikki kertoo tarinaansa kaunistelematta ja mutkia oikomatta. Onneksi Annikilla on sisko Repekka, jolle voi puhua ja joka

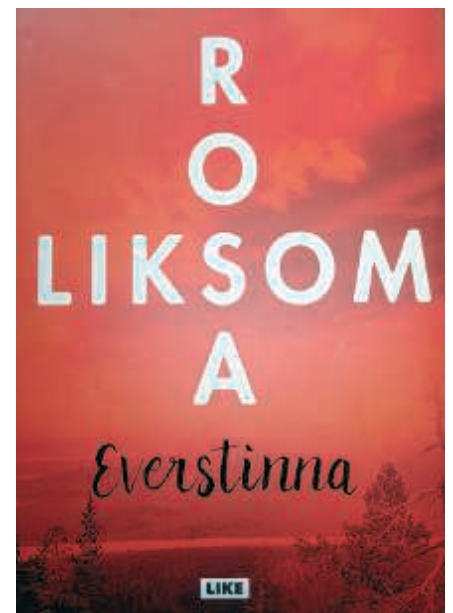
välittää ja nostaa ylös, silloin kun on sen aika. Elämässä täytyy tehdä ratkaisuja, joskus ne vain ovat tavattoman vaikeita.

Kirja avaa kahden ihmisen tarinan ja kohtalon. Se kertoo kuinka mustaksi ihmisen mieli voi muuttua elämän kiemuroissa lähimmäisiä kohtaan. Kirja muistuttaa meitä siitä, että aina on toivoa ja aina kannattaa yrittää pyrkiä eteenpäin, vaikka sielu repeäisi.

Liksomin kirja pitää otteessaan alusta loppuun. Teoksessa everstiä ei nimetä kertaakaan, vaan se jättää asian vaivaamaan siten, että on lähdekö etsimään lisätietoa netistä. Liksomin kirjoittama tarina perustuu Annikki Kariniemen omakohtaiseen kirjaan Erään avioliiton anatomia.

Suosittelen kirjaa niille, joita kiinnostaa kurkistaa miehen elämän puristukseen ja huomata Lapin luonnon parantavat voimat. Kirja ei ole helppo, mutta siitä saa toisen näkökulman vaikkapa puhumattomien isoisien maailmaan.

Päivi Dahl

YHTEISTYÖTÄ PARHAIDEN TOIMIJOIDEN KANSSA

Lammintie 1, 56510 Puntala
Puh. 020 7890470

www.reike.fi

maalauk- ja tasoitustyöt
Pekkonen

0400 175977

jouni.pehkonen@pkarjala.net

www.mt-pehkonen.fi

STUDIO JAAKKO REPO KY

ROIHANKATU 1 56800 SIMPELE

TI 9 - 15

MUULLOIN TILAUksesta

SOITA

040 5540625

jaakko.repo@jarefoto.fi

PASSIKUVAT

HETI !

IDESCO

LAITTEET HYÖTYYN JA HUVIIN!

KAIKKIIN tuotteisiin jopa 60kk korotonta maksuaikaa!

KEINANEN
PYÖRÄT | PIENKONEET | HUOLTO

Lindströminmutka 1, Tornio
Puh. (+358) 10 396 4101

www.keinananenoy.fi

KRUUNU ASUNNOT

Vuokrakoteja ympäri Suomen
kruunuasunnot.fi

Työsuhde-asunnot
Puolustusvoimien palvelukeskuksesta

EMA
Emergency & Medical Assistance

**Suomalainen perheyhtiö,
kansainvälinen monialakonserni**
luotettava yhteistyökumppani neljällä eri toimialalla

Pakkausteollisuus - Wipak & Winpak

Tekninen Kauppa

Päivittäistavaratukku Wihuri Oy Aarnio

Aviation - Jetflite Oy

WIHURI

www.wihuri.fi

Säiliöt | Altaat | Sekoittajat | Erikoistuotteet | Tilaustuotteet

www.plastnor.fi

**RAJATOLPPIEN
VALMISTUSTA JO
YLI 40 VUOTTA**

Valmistamme tilauksesta kestämuoveista hitsaamalla ja lasikuidusta käsin laminoimalla kestäviä ja korroosiovapaita tuotteita yksittäiskappaleina tai sarjoina.

myynti@plastnor.fi ■ puh. 0400 756 145
Kylmäkiventie 3 A ■ 55910 Imatra

UISTELUKISAT KUHMOSSA

KAINUUN RAJAN HENKILÖSTÖYHDISTYKSEN JÄSENIÄ OSALLISTUI JO PERINTEISEEN PUURUSEN PAAVON JA LYYTISEN VILLEN JÄRJESTÄMÄÄN UISTELUKISAAN 3.8.2019 KUHMON LAMMASJÄRVELLÄ. NYT JÄRJESTETTY KISATAPAHTUMA OLI JÄRJESTYKSESSÄÄN KUODES JA AIKOMUKSENA ON JÄRJESTÄÄ TÄMÄ Hieno TAPAHTUMA MYÖS TULEVINA VUOSINA.

TEKSTI JA KUVA **ANTTI KYLLÖNEN**

Erinomaisena kisakeskuksena toimi Paavon mökki rantaaukion. Päivän aluksi ohjelmassa olivat kahvit ja kisapalaveri, jossa kerrattiin kisojen säännöt, kalojen alamitat ja kertoimet sekä muut ajankohtaiset asiat. Tämän jälkeen

rimman kalan saanut venekunta. Kisaan osallistui seitsemän venekuntaa. Ilma oli vaihteleva ja välillä taivaalta tuli pieniä sadekuuroja auringon paisteen välissä. Kisassa saaliit jäivät aika vaatimattomiksi ja voittajaksi julistettiin Kai Pyykkösen kipparioima venekunta, miehistönä Antti Kyllönen ja Antti Kähkönen vaatimattomalla reilut kolmen kilon hauella. Kisan jälkeen ohjelmassa oli palkintojen jako,

jossa voittajille annettiin komea kiertopalkinto ja jokainen kisaan osallistunut palkittiin upeilla järjestäjien toimesta hankituilla palkinnoilla. Ilta jatkui erinomaisen ruoan ja saunomisen merkeissä virvokkeita

nauttien. Tapahtuma oli jälleen kerran erinomaisesti järjestetty ja tästä suuret kiitokset Puurusen Paavolle ja Sarille sekä muille tapahtuman järjestämiseen osallistuneille.

ONNISTUNEEN TAPAHTUMAN MAHDOLLISTIVAT SEURAAVAT TAHOT

Kuhmon A-katsastus
Kuhmon Autokatsastus
Eränetti
Tähtikouku Kontiomäki
Kainuun rajan henkilöstöyhdistys
Wurth
Kajaanin pienkone
Metsä Tissue
UM-Tuote
Kaesan Kotileipomo
Veli-Antti Leinonen
Juha Möttönen
Jaakko Halttu
Paavo ja Sari Puurunen

TULOKSET

- 1) Kai Pyykkönen, Antti Kyllönen ja Antti Kähkönen - Hauki 3,28kg
- 2) Jorma Kähkönen ja Tomi Määttä - Hauki 2,46kg
- 3) Jaakko Halttu, Petri Huovinen ja Antti Juntunen - Hauki 1,68kg

miehistöt laskettiin vesille ja ohjelmassa oli viiden tunnin uistelukisa, jossa voittajaksi julistettiin suu-

Kai Pyykkösen venekunta kiertopalkinnon kera.

ERILAINEN 50-LUKU

RAJAPOLULLA

KIRJAN NIMI: RAJAPOLULLA

PEHMEÄKANTINEN, SIVUJA 210, ISBN: 978-952-286-743-8, HINTA 19.50 EUR

E-KIRJA: ISBN - 13: 9789528090434, HINTA 9,99 EUR

KIRJAILIJA: PAULA BERG

KIRJA ON TILATTAVISSA NETTIKAUPASTA WWW.BOD.FI

Tarina alkaa siitä, kun rajamiehet vartioivat rajaa tervatuilla suksilla ja kun joulukuusi koristeltiin pumpulipalloilla. Myöhemmin yrittämisen ohella kirjoittaminen ja raja alkoivat taas kiinnostaa. Olen syntynyt ja kasvanut itärajan läheisyydessä, ehkä siksi en pääse eroon rajasta, tosin en haluakaan. Siksi tämä kirja.

Kirjassa kerron rajasta, rohkeudesta, rinta-

mamiestaloaaveista ja karjalaisuudesta. Kapea valtion leipä 50-luvulla ja rajan läheisyys luovat tunnelman pienen tytön ajatusmaailmaan. Sodan käyneet miehet puhuivat, mutta lotat vain kuis-katen. Katsaus lähihistoriaan selventää Stalinin keinot uuden rajalinjan määrittämisessä ja kuinka arki sujui rajalla suurvallaan naapurissa. Perhetarina kertoo myös, kuinka kauneuden vaaliminen tuo iloa arkeen ja auttaa elämässä eteenpäin.

Yhteinen turvallisuus

• **Meritie** •

www.porioc.com

**ÖLJYNTORJUNTAJÄRJESTELMIÄ
JA PARTIOVENEITÄ
– VAHINKOJA ESTÄMÄÄN
TAI RAJAAMAAN.**

FinnSWEEP™

MOBIMAR

MOBILE MARINE APPLICATIONS

metos
kitchen intelligence®

METOS maalla ja merellä
Kaikki keittiöt ja pesulat, suuret ja pienet

Meiltä myös suunnittelu, piirustukset ja huolto

Metos Oy Ab

Ahjonkaarre, 04220 Kerava
Puh. 0204 39 13

www.metos.com

DEFENCE AND SPACE

Kokonaisturvallisuutta tukemassa

Nopeasti muuttuvassa toimintaympäristössä muuntautumiskyky ratkaisee. Kehitämme älykkäitä tuotteita ja palveluja asiakkaittemme vaativiin tarpeisiin.

Ratkaisumme tukevat Suomen viranomaisia maalla, merellä, ilmassa, verkossa sekä avaruudessa.

Kun ratkaisut yhdistetään suomalaiseen osaamiseen, turvataan kriisitilanteen huoltovarmuus.

We make it fly.